

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 15—17.

Joi, 29 Aprilie 1937

SUMAR:

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA			
Presa engleză	190		
„ franceză	190		
„ italiană	190		
„ bulgară	190		
„ braziliană	190		
„ polonă	190		
b) POLITICA EXTERNĂ:			
Presa bulgară	190		
„ franceză	191		
„ elvețiană	191		
„ greacă	191		
c) POLITICA INTERNĂ			
Presa franceză 191			
„ polonă 191			
„ elvețiană 192			
„ bulgară 192			
d) DIVERSE:			
Presa polonă 192			
„ germană 192			
„ engleză 192			

	Pag.		Pag.
II. VIZITA D^{-LUI} BECK LA BUCUREȘTI			
Presa polonă	192		
„ franceză	195		
„ germană	196		
„ engleză	197		
„ iugoslavă	197		
„ belgiană	197		
„ elvețiană	198		
„ maghiară	198		
III. MICA ÎNȚELEGERE			
Presa engleză	198		
„ franceză	198		
„ germană	199		
„ turcă	200		
„ polonă	201		
„ bulgară	201		
IV. VIZITA PREȘEDINTELUI BENEȘ LA BELGRAD			
Presa iugoslavă	202		
„ franceză	203		
„ engleză	204		
„ greacă	204		
„ bulgară	205		
„ elvețiană	205		
V. CĂLĂTORIA MINIȘTRILOR TURCI ÎN IUGOSLAVIA			
Presa iugoslavă	205		
„ turcă	207		
„ italiană	207		
„ engleză	207		
„ greacă	207		
„ sovietică	208		
VI. CONVORBIRILE ITALO-AUSTRIACE			
Presa italiană	208		
„ austriacă	209		
„ franceză	210		
„ elvețiană	211		
„ iugoslavă	211		
„ germană	212		
„ polonă	212		
„ maghiară	212		
VII. DECLARAȚIA FRANCO-BRITANICĂ			
Presa franceză	212		
„ germană	213		
„ belgiană	213		
VIII. PROBLEME EUROPENE			
Politica Franța în Europa	214		
Acțiunea Italiei în Balcani și pe Dunăre	214		
Politica externă a Ungariei	214		
Chestiunea restaurării monarhice în Austria	214		
Organizarea bazinului dunărean	215		
Relațiile bulgaro-iugoslave	215		

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DIN ASTIA

Presa engleză.

NEWS CHRONICLE din 19 Aprilie publică o dare de seamă a audienței pe care trimisul său special, d-l A. J. Cummings, a obținut-o dela M. S. Regele Carol al II-lea.

Ziaristul relatează că M. S. Regele l-a primit la palat și a discutat cu d-sa mai mult de o jumătate de oră toate problemele politice ale Europei și rolul României. D-sa descrie pe Suveran ca o imagine de sănătate fizică, înfățișând concepția despre un Rege modern care lucrează fără preget la curent cu toate aspectele activității ministerelor, desfășurând o muncă neobosită dela ora 9 dimineața, aproape continuu, toată ziua și adesea până noaptea târziu.

In concluzie, d-l A. J. Cummings, scrie:

„M. S. Regele Carol al II-lea, ține în mâinile Sale, destinele României; autoritatea Sa, clădită în cursul anilor, printr'o neobosită muncă, este unanim recunoscută. De când am sosit în România, acum câteva zile, am vorbit cu reprezentanți ai tuturor partidelor și claselor sociale. Toți mi-au spus același lucru, — că domnia M. S. Regelui Carol a înlăturat primejdiile unui chaos politic, a stabilizat pulsul vieții naționale și că orice alterare a acestui regim este de neconceput“.

Același ziar, în articolul său de fond, își exprimă atât mulțumirea pentru convorbirea acordată trimisului său cât și încrederea în progresul României, în baza stabilității guvernului“:

„Orice guvern, încheie ziarul, care poate ține în frâu o organizație ca garda de fier, este un binefăcător atât pentru România cât și pentru toată Europa, pentru că țara are nevoie de liniște“.

„Regele Carol și țărani săi“ este titlul unui lung articol pe care NEWS CHRONICLE îl publică în coloanele sale. Lady Lynton, autoarea articolului, scrie că a rămas cu trei impresii puternice după vizita făcută României.

Mai întâiu, vorbește de viața simplă, sănătoasă și artistică a țaranului român, care reprezintă majoritatea populației. Descrie apoi activitatea neobosită a țaranului român atât la munca câmpului, cât și în industria casnică și în folklor.

Constată că este înapoiat pe terenul igienei sociale și al mașinismului. Cu această ocazie aduce elogii M. S. Regelui Carol, pentru activitatea desfășurată, ca să rezolve problema ridicării nivelului de trai al țaranului român și adaugă:

„Regele Carol, a pus anul trecut, în practică un plan pentru îndeplinirea acestui lucru, trimițând în 80 sate. 25 de absolvenți de facultate, ca să stea cele trei luni de vară într'un sat, lucrând cot la cot cu țărani, împărțind viața lor, învățând din experiența lor, dar în același timp, aducându-le cunoștințele lor ca doctori, agronomi și experți în toate ramurile de specialitate.

„Pentru a le îmbogăți selecția, M. S. Regele Carol a încurajat traducerea multor cărți englezești, potrivite

pentru adulți și copii. In fiecare an alte sate cer acest ajutor, iar grupa trimeasă lasă în urmă, la cerere, un centru dela care se continuă opera cea bună“.

Presa franceză.

Ziarul CE SOIR din 27 Aprilie, publică o dare de seamă asupra audienței pe care ziaristul Ravage a avut-o la M. S. Regele Carol al II-lea.

Ziaristul descrie elogios personalitatea Suveranului și exprimă impresia de optimism și de încredere desăvârșită pe care i-a dat-o convorbirea cu M. S. Regele, despre stările din România.

In special, d-sa subliniază că politica externă a României este neschimbată, în cadrul Micii Înțelegeri, alături de Franța și în bune relațiuni cu toate puterile.

Presa italiană.

TRIBUNA ILUSTRATĂ, suplimentul de duminică al ziarului TRIBUNA din Roma, publică în numărul său din 4 Aprilie, un articol intitulat „Copilării și adolescenței regale“, în care un pasaj este închinat Măriei Sale Marelui Voevod de Alba-Iulia. Articolul spune că Măria sa este acum un flăcău în toată puterea cuvântului, frumos și voinic, felul Său de a se purta, atențiunile Sale delicate, dovedesc o fire excelentă. Are înclinări pronunțate pentru mecanică, practică sporturi. Articolul, foarte elogios, este semnat Gino Veneziani, și e însoțit de un clișeu înfățișând pe Măria Sa aruncând sulița.

Presa bulgară.

Sub titlul: „Din cauza rarelor sale calități, Moștenitorul Tronului României, se bucură de iubirea întregului popor“, ziarul săptămânal PRAZNICINI VESTI publică în numărul său din 8 Aprilie, o schiță asupra vieții intime a Marelui Voevod Mihai.

Presa braziliană.

In numărul din 6 Martie, ziarul VANGUARDIA publică pe patru coloane cu ilustrații, un lung articol consacrat educației Marelui Voevod Mihai, Principele Moștenitor al României, sub întreitul ei aspect al pregătirii intelectuale, al îndatoririlor cercetășești în viața la aer liber, și al cunoștințelor practice de mecanică. Articolul încheie, spunând că astfel pricepută, această educație a Prințepului Moștenitor, poate fi luată drept pildă de lumea întreagă.

Presa polonă.

Ziarul POLSKA ZBROJNA, din 7 Aprilie, organul curcilor militare, publică azi sub titlul: „Regina Maria a României, ca poetă și femeie“, un interesant foileton, semnat de d-na Dusza Czara, în care autoarea descrie cu mult talent puternica impresie ce a făcut-o asupra sa, impunătoarea personalitate de poetă și femeie a M. S. Regina Maria.

POLITICA EXTERNĂ

Presa bulgară.

Revista NAȚIA I ZEMLIE, în numărul din Aprilie, publică un articol datorit fostului ministru Grigor Vasilief, asupra raporturilor bulgaro-române.

„Să lăsăm trecutul apropiat viitorilor istoriografi — scrie d. Vasilef, — iar noi să căutăm noile posibilități de împăcare, înțelegere și colaborare. Prima indicațiune fericită este noul ministru al României, d-l Radu Cruțescu. Eu nu cunosc cere bulgar și nici vreo persoană aparte, care să nu-și exprime deschis și în auzul tuturilor, mulțumirea lor, de acest nou ministru....

„Este o constatare justă, căreia — în calitatea mea — nu-i pot adăuga nimica în plus.

„Câștigând încrederea oficialilor și simpatia publică, sper că d-l ministru Cruțescu va reuși să îndulcească și situația românilor din Bulgaria, punct destul de dureros și nevralgic în relațiunile dintre cele două State“.

Presa franceză.

JOURNAL DES DÉBATS, din 19 Aprilie, publică un articol al d-lui Albert Mousset, despre politica „dunăreană a Italiei, în care scrie între altele:

„Iată că după pactul italo-iugoslav, se vorbește acuma de o apropiere între Roma și București.

„Un asemenea pact ar corespunde dorinței d-lui Mussolini, de oarece ar întări situația Italiei în Sud-estul European.

„De altfel, a mai existat dela războiul încoace un pact între Roma și București, de amicitie și de colaborare cordială. Dar acest pact nu a rezistat la încercările timpului. Încheiat în 1930 de cabinetul Averescu, el a fost părăsit la 18 Ianuarie 1934, după laborioase prorogațiuni“.

Presa elvețiană.

JOURNAL DE GENEVE din 7 Aprilie publică, sub titlul „Apropiere italo-română“, următoarea notă a corespondentului său la Roma:

„In preajma conferinței dela Belgrad, a reprezentanților Micii Înțelegeri, unele curente politice internaționale, înclină a crede că desbaterile din Belgrad vor pune în evidență serioase divergențe cu privire la pactul semnat între contele Ciano și d-l Stoiadinovici.

„Presa fascistă autorizată, publicase chiar note cu un caracter oficios, spunând că pactul colectiv de asistență mutuală susținut de Franța nu ar putea decât să fie incompatibil cu pactul italo-iugoslav, pact bilateral, încheiat în afară de Societatea Națiunilor.

„Intr'adevăr, rezoluțiile adoptate la conferința dela Belgrad arată că proiectul în chestiune a fost lăsat la o parte.

„Este clar că nu putea să fie altfel, din moment ce pactul italo-iugoslav a avut deplina aprobare a delegațiilor ceh și român. Comunicatul a fost primit cu o vie satisfacție la Roma. El are în ochii opiniei publice italiene, meritul de a fi arătat că Iugoslavia și-a menținut în cursul conferinței dela Belgrad, noile ei pozițiuni.

„Dar este ceva mai mult, d-l Antoneseu, ministrul afacerilor străine al României, a crezut de cuviință, la sfârșitul comunicatului oficial, să facă unele declarațiuni extrem de favorabile. El a ținut să-și exprime satisfacția, în numele țării sale, de acordul italo-igloslav. Și, în adevăr, există părerea la Roma că România la rândul ei, nu va întârzia să se apropie de Italia.

„Din acest punct de vedere, s'a aflat cu un viu interes că chestiunea parității de drepturi a Ungariei, în materie de armament, a fost examinată la Belgrad. Este evident că chestiunile politice dintre Budapesta și București, sunt și mai delicate încă. Ele vor cere desigur un oarecare timp, dar având în vedere orientarea actuală a evenimentelor, optimismul nu este exclus“.

Presa greacă.

ELEFTHERON VIMA dela 12 Aprilie, publică o corespondență specială din București, cu privire la felul în care presa română se ocupă de articolul contelui Bethlen, apărut în PESTI HIRLAP după ce afirmă că leaderii politici români au luat parte la discuția în jurul propunerii d-lui Bethlen, respingând această propunere, cu remarcă cum că pozițiunea minorităților ungare din România este excelentă și că ele n'ar putea spera o soartă mai bună în Ungaria feudală, ziarul citează articolul d-lui George Brătianu, asupra acestei chestiuni.

POLITICA INTERNĂ

Presa franceză.

In numărul său din 10 Aprilie, revista L'EUROPE NOUVELLE examinând, într'o scurtă dare de seamă, variațiunile politicii interne române, se întreabă dacă ele anunță o stabilizare a situației sau dimpotrivă, importante și apropiate schimbări.

„Faptul că d-l Mihalache a fost confirmat la președinția partidului, scrie L'EUROPE NOUVELLE, înseamnă că majoritățile i-au conferit un mandat mai energic ca în trecut, ceea ce prevestește o evoluție importantă a politicii române în cursul lunilor viitoare.

Pe de altă parte, ultima remaniere operată în cabinetul român, nu va putea decât înlesni acțiunea publică împotriva organizațiilor extremiste.

„Dacă adăugăm la aceste simptome declarația prin care d-l Const. Brătianu, șeful Partidului Liberal, a subliniat voința comună împărtășită atât de partidul său, cât și de Partidul Național-Tărănist, de a apăra Constituția și regimul parlamentar, suntem în drept să nădăjduim că rezistența cercurilor politice române față de doctrinele de violență și de arbitrar, se va întări în mod util“.

Presa polonă.

Sub titlul „Unificarea noțională a României“, GAZETA POLSKA din 12 Aprilie, publică un documentat articol, în care arată că atât guvernul, cât și toate partidele politice românești, fac mari eforturi, încununate de succes, în vederea consolidării caracterului național al Statului.

„Toate modificările care se desfășoară azi, în România, adaugă ziarul polon, nu urmăresc decât promovarea elementului românesc.

„Astfel, un rezultat al năzuințelor politice și economice cu caracter românesc este procesul de unificare, realizat în mare măsură, și care prezintă o însemnătate deosebită nu numai pentru România, ci și pentru întreaga Europă Sud-Estică“.

KUJER WARSZAWSKI din 15 Aprilie, publică o interesantă corespondență din București, semnată de d-l Kleczkowski, în care se relevă însemnatele progrese făcute în domeniul înzestrării armatei române și în ce privește moralul soldatului român, progrese realizate grație înaltei oblađuirii a M. S. Regelui Carol.

Trimisul special al ziarului redă apoi convorbirea pe care a avut-o cu d-l Octavian Goga, președintele societății de apropiere polono-română, care a avut ca obiect importanța alianței polono-române întru asigurarea păcii în răsăritul Europei.

Presa elvețiană.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG din 15 Aprilie publică un articol de fond despre situația politică din România.

„Guvernul Tătărescu, serie autorul, a adus ordine în finanțele țării, dar nu numai pe hârtie, ci a realizat într-adevăr un echilibru al bugetului. În afară de asta, guvernul Tătărescu a izbutit să echipeze armata din nou cu armele cele mai moderne și, în sfârșit, i-a reușit să desvolte exportul produselor țării“.

În ce privește succesiunea la guvern, autorul crede că național-țărăniștii ar putea urma liberalilor, dacă d-nii Mihalache și Maniu s'ar retrage din partid și în schimb d-nii Mironescu și Vaida s'ar întoarce în partid. În continuare, se arată principiile care stau la baza lozincii „Numerus valahicus“, precum și cele care formează programul partidului Cuza-Goga. Trecând la Garda de Fier, autorul adaugă că opoziția consideră Garda de Fier drept o organizație foarte primejdioasă și afirmă că România ar fi amenințată de soarta Spaniei, dacă în curs de un an nu se vor lua măsurile necesare pentru o dizolvare efectivă a organizației.

În privința politicii externe, autorul amintește că acordul italo-îugoslav a fost salutat cu bucurie la București, regretându-se numai că România n'a putut încheia înaintea Iugoslaviei un acord cu Italia. Ziarul arată că cu Sovietele România are legături pașnice și prietenoase.

Presa bulgară.

Ziarul MIR din Sofia, cu data de 19 Aprilie, publică, sub titlul „Unirea Basarabiei cu România“, următoarele:

„Cea de a nouăsprezecea aniversare a Unirii Basarabiei a fost sărbătorită în întreaga Românie și cu foarte mare solemnitate. Cu această ocazie, profesorul Iorga a ținut la Radio o conferință, în care a vorbit despre însemnătatea Basarabiei. D-sa a mai relevat că, deoarece guvernul rus n'a ajuns încă la putere, nu poate fi ridicată chestiunea stăpânirii acestui ținut românesc“.

DIVERSE

Presa polona.

Presa polonă din 20 Aprilie, relevă primirea cordială făcută delegației tineretului polon de către Oficiul Educației Tineretului Român la București.

GAZETA POLSKA publică totodată un interesant articol, intitulat: „România își organizează tineretul“. După ce subliniază marea grijă cu care M. S. Regele Carol al II-lea se ocupă de organizarea tineretului, ziarul arată documentat ce reprezintă astăzi în România O. E. T. R.

Încheindu-și articolul, GAZETA POLSKA subliniază raporturile foarte strânse care există între O. E. T. R. și organizațiile similare din Polonia.

Presa germană.

VOELKISCHER BEOBACHTER din 3 Aprilie publică un articol foarte frumos, scris de corespondentul său dr. K. v. Kleczkowski, despre mânăstirea Putna.

Tot ce se spune în acest articol despre istoricul mânăstirii, despre podoabele ei și despre faptele lui Ștefan-cel-Mare, este ca un imn de admirație la adresa trecutului nostru.

„Pentru Români aurul dela Putna nu este numai aur, arta nu este numai artă; pentru ei, fiecare lucru în parte are valoarea neprețuită a unei verigi din lanțul istoriei lor“, încheie ziarul.

Presa engleză.

NEWS REVIEW din 1 Aprilie, referindu-se la dispoziția prin care organizația cercetașilor a fost contopită cu străjerii, arată scopul înalt al acestei organizații, al cărui suflet și șef suprem este M. S. Regele Carol.

În câțiva ani numărul membrilor acestei organizații vor fi de câteva milioane și odată cu ajungerea lor la maturitate, va înlătura orice influență fascistă sau comunistă din țară, naționalismul și lealitatea față de Suveranul țării, formând crezul străjerilor.

VIZITA D-LUI BECK LA BUCUREȘTI

Presa polonă.

În legătură cu vizita la București a d-lui Ioseph Beck, ministrul afacerilor străine al Republicii Polone, presa a publicat numeroase articole, extrem de călduroase, la adresa României și alianței româno-polone.

Astfel GAZETA POLSKA, din 22 Aprilie, scrie printre altele:

„Alianța polono-română are un caracter pur defensiv: are de scop stabilizarea și asigurarea păcii în Europa Răsăriteană, constituind pentru ambele State o importantă garanție de securitate. Polonia ține mereu seamă de securitatea aliatului ei Român. Alianța cu Polonia constituie pentru România, o asigurare din partea vecinului ei celui mai mare: Uniunea Sovietică, care, până în prezent nu a recunoscut formal faptul revenirii Basarabiei la Patria-Mumă. Polonia, considerând că situația tuturor țărilor învecinate cu Uniunea Sovietică

trebuie să fie identică, nu s'a dat înapoi dela orice eforturi în vederea întăririi poziției României în chestiunea Basarabiei“.

Oficiul polon relevă apoi rolul preponderant pe care-l joacă, în viața Statului Român, Majestatea Sa Regele Carol II, scriind:

„Suveranul României nu este numai un Rege constituțional, dar este de asemenea, Conducătorul real al națiunii românești, în înțelesul modern al acestui cuvânt. Fiind un mare realist, Regele Carol acordă o deosebită importanță curentelor destructive care încearcă să tulbure viața Statelor europene; astfel încât, M. Sa a făcut foarte mult, atât în domeniul înfrânării egoismelor de partid, atâta din afară, cât și în acela al întăririi autorității executive a Statului.“

„Același realism îl caracterizează pe Monarhul României în ceea ce privește politica externă. Securitatea țării Sale o sprijină Regele Carol în primul rând, pe con-

solidarea propriei forțe de apărare și a propriilor forțe morale și materiale, precum și pe colaborarea strânsă cu Statele aliate și prietene. În raporturile de alianță cu Polonia, Regele Carol este un prieten sincer și călduros al patriei noastre, reprezentând astfel sentimentele întregii națiuni române“.

POLSKA ZBROJNA, organul cercurilor militare, a publicat în numărul din 21 Aprilie, un articol intitulat: „O alianță mereu vie“ și semnat de directorul ziarului, lt.-col. Adam Rudnicki. Autorul scrie:

„Constatăm cu profundă bucurie că Regele Carol II a fost și este adeptul amicitiei și colaborării cu Polonia aliată, iar rolul Său și înrăurirea Sa asupra consolidării alianței polono-române au fost și rămân importante și hotărâtoare“.

„Sprijinindu-se pe alianța din ce în ce mai vie cu Polonia, România are nu numai garanțiile necesare securității sale, dar și forța indispensabilă pentru a contribui la normalizarea și destinderea raporturilor în această parte a Europei“.

KURJER PORANNY, cu aceeași dată, scrie: „Regele Carol II, om politic, pătrunzător, arată o deplină înțelegere a spiritului vremilor actuale, atât în domeniul politicii internaționale, cât și ceea ce privește chestiunile interne. Ne legându-se de niciun partid politic, le chiamă pe rând să guverneze Statul. În ultimii ani, Regele a încredințat guvernul Partidului Liberal, în frunte cu d-l Tătărescu, care conduce treburile țării cu multă pricepere și cu curajul unui bărbat de Stat conștient de menirea sa.

„Suveranul României este foarte activ și reușește să mențină echilibrul între partide, ținând înaintea de toate seamă de interesul Statului, de securitatea și integritatea frontierelor, consolidând astfel toate forțele morale și materiale ale poporului. Urmărind aceste scopuri, România în ultimii ani și-a modernizat armata, a motorizat-o pe o scară întinsă și a dat un mare avânt aviației sale.

„În domeniul politicii externe, România se ferește de concepția blocurilor și a fronturilor ce nu corespund intereselor Statului, ducând o politică independentă, echilibrată și leală față de vecini. În politica României, se simte tendința de a desvolta și înviora alianțele, și mai ales cea cu Polonia“.

WARSZAWSKI DZIENNIK NARODOWY, organul Partidului Național, scrie la aceeași dată:

„Teritoriul Poloniei și României se întinde dela Marea-Baltică la Marea-Neagră și este situat între Europa Răsăriteană, reprezentată de Rusia și Europa Apuseană, reprezentată de Germania, ambele vecine directe cu Polonia. Atât în Germania cât și în Rusia au loc astăzi mari schimbări interne, care vor influența politica externă a acestor State. Tot ceea ce se petrece în Germania și Rusia și tot ce are loc între aceste două State, interesează îndeaproape politica Poloniei și României. Se poate spune că politica acestor două țări influențează în mare măsură raporturile din Europa Răsăriteană și indirect soarta întregii Europe. De aci marea însemnătate a colaborării politice dintre Polonia și România“.

KURJER POLSKI, organul marelui industrii, scrie în aceeași zi:

„Alianța polono-română este în politica celor două țări ceva, atât de necesar, atât de indispensabil, încât ea se impune fără rezerve întregii opinii publice polone și este în armonie cu sentimentele cele mai generale ale națiunii polone. Două sunt călătoriile fiecărui ministru de externe

polon față de care opinia publică polonă se comportă întotdeauna cu simpatia cea mai mare: la Paris și la București.

„România și Polonia sunt predestinate să fie legate de o alianță cât mai strânsă. Vizita d-lui ministru Beck are loc într'un moment deosebit de important și foarte favorabil din punct de vedere al intereselor celor două țări. În afară de caracterul ei de curtoazie, vizita d-lui ministru Beck are și scopuri foarte concrete. Misiunea ei cea mai importantă este fixarea unui contact cât mai strâns între ministrul de externe polon și oamenii politicii române. Raporturile polono-române, — care, de mult n'au fost așa de vii cum sunt astăzi, — au nevoie de un astfel de contact permanent. Colaborarea polono-română cuprinde domenii foarte extinse și diverse. Ea cuprinde, în proporțiile cele mai largi, colaborarea politică, militară, economică și culturală“.

În numărul din 22 Aprilie, CZAS, organ conservator, scrie: „Alianța polono-română este elementul de bază al politicii externe române și polone. Ea se sprijină pe trei puncte: pe sentimentul de prietenie dintre cele două națiuni, pe tendințele lor absolut pacifice și pe interesele lor politice comune. Vizita d-lui ministru Beck la București și consfătuirile ce vor avea loc, vor constitui pentru Europa încă o dovadă că alianța polono-română este un factor permanent, care trebuie luat în seamă atunci când este vorba de această parte a Europei“.

MALY DZIENNIK, organ al cercurilor clericale, constată: „Vizita d-lui ministru Beck are astăzi o importanță extrem de mare, deoarece vine într'o clipă când cei mai mulți factori din Europa își dau seama de activitatea distructivă a diverselor internaționale în frunte cu Kominternul, care alimentează neînțelegerile internaționale și tind la tulburarea echilibrului și la războiu.

„Necesitatea unei alianțe între Polonia și România s'a învederat imediat după războiul mondial. Cele două State s'au apropiat instinctiv pentru a putea în mod mai eficace să-și apere teritoriile și în același timp să servească ca zid de apărare pentru Apus. Alianța aceasta, susținută de Regele Ferdinand, și-a găsit în Regele Carol II un adept credincios, a cărui influență a contribuit la consolidarea ei. Regele Carol II este un bărbat de Stat cu vederi reale, care a știut să împace viața internă a României cu autoritatea de mână tare și care a știut să se ferească de concepțiile „securității colective“ și a „blocurilor“ pline de riscuri.

„Comunitatea de interese, creată de pericolul comun de a ne împotrivi „furtunii dela Răsărit“, nu atinge întru nimic celelalte legături ale Poloniei sau României față de alte popoare și nu contrariază niciuna din tradițiile seculare ale ambelor State“.

EXPRESS PORANNY declară: „Alianța polono-română este un bastion al păcii între Marea-Baltică și Marea-Neagră.

D-l ministru Beck, discipol și realizator fidel al indicațiilor lăsate de Mareșalul Pilsudski, va putea asigura pe M. S. Regele Carol II, care, întotdeauna a manifestat foarte multă simpatie pentru Mareșal, și cunoștea prietenia acestuia pentru România, că în Polonia sentimentul acesta devine din ce în ce mai puternic. De altfel, Regele Carol II se va putea convinge de acest lucru cu prilejul vizitei Sale la Varșovia, vizita ce, împreună cu aceea a președintelui Republicii Polone la București, va constitui manifestația cea mai reală a colaborării ce se desvoltă atât de strălucit spre binele ambelor State și a Europei întregi“.

KURJER WARSZAWSKI, *ziar moderat de dreapta, comentând vizita la București a d-lui Beck, subliniază că alianța polono-română stă pe baze naturale.* „Relațiile dintre cele două țări sunt lipsite de orice fricțiuni cât de mici. Polonia, ca și România, expusă pătrunderii curentelor sociale și culturale, venind dela răsărit, sunt totuși legate prin relații spirituale, strânse cu occidentul. Colaborarea economică între cele două țări reprezintă un element important al colaborării lor în general, economiile poloneză și română fiind complimentare.

„Dacă se ține seamă că partidele politice române s'au pronunțat în favoarea colaborării cu Polonia și că M. S. Regele Carol este un partizan convins al ei, se va înțelege cu ușurință că, într-o atmosferă de prietenie având temeiuri atât de naturale, vizita d-lui Beck va adăuga un nou element în favoarea strângerii relațiilor dintre Polonia și România, prezentând o importanță de primul rang, nu numai pentru cele două State, ci și pentru consolidarea păcii în Europa de Sud-Est.

„Este vorba, *încheie ziarul*, nu de o vizită de curtoazie, ci de o vizită făcută unui bun și sincer amic“.

Marele ziar din Cracovia, ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY, scrie în legătură cu această vizită a ministrului Afacerilor Străine:

„Trăim într-o epocă în care în Europa circulă și se întretaie curentele politice cele mai diferite. În arena internațională se agită forțe politice care întetese dușmăniile între națiuni, tinzând să turbure principiul echilibrului politic. Activitatea acestor forțe distrugătoare urmărește să provoace războiul, cu toate că ele arborează lozinci pacifice.

„In asemenea împrejurări desvoltarea amicitiei polono-române, prezintă importanța unei dintre elementele cele mai importante ale păcii europene. Alianța polono-română constituie cheia de boltă a echilibrului în Europa Orientală, în regiunea dintre Marea Baltică și Marea Neagră.

„Iată de ce vizita d-lui Beck, trebuie considerată ca un element de consolidare a tuturor factorilor care caută o destindere în relațiile internaționale. Această consolidare nu se mărginește numai la menținerea echilibrului actual, ci tinde la întărirea lui. De aceea însemnătatea vizitei este cu mult mai mare; în acțiunea de întărire a politicii de pace în Europa, România joacă un rol tot mai însemnat. Faptul acesta se explică atât prin unitatea sa internă, cât și prin puterea tot mai mare a armatei sale.

„In primul rând, însă, România datorește sporirea importanței sale internaționale persoanei Suveranului ei. In jurul M. S. Regelui Carol, s'a strâns întreg poporul român. El este considerat de toți arbitrul trebilor interne și îndrumătorul politicii externe a Statului. Grație calităților Sale deosebite de om de Stat, M. S. Regele Carol — cum nu se poate mai bine de orientat în interesele înălcite ale Europei — a dovedit în toate inițiativele de politică externă, un realism clarvăzător. Politică iscusită și suplă a Suveranului a evitat țării sale să se angajeze în combinații de interese în afara acțiunii directe a Statului și poporului român.

„Această explicație atitudinea negativă a României față de diferitele concepții de blocuri și fronturi care urmăresc în primul rând să împartă Europa în tabere vrăjmașe și să distrugă echilibrul politic.

„In schimb, România a căutat să se apropie și să colaboreze cu Statele de care este legată prin situația sa și prin tendințe politice. România trebuie numărată printre acele puține State care se consolidează intern și pot să dovedească succese importante în domeniul politicii

externe. Aceste succese aduc României garanțiile necesare de securitate și îi dau tăria să influențeze și să normalizeze relațiile favorabile păcii europene.

„Insușirilor de om de Stat realist, ale M. S. Regelui Carol trebuie atribuită și importanța pe care o acordă El relațiilor României cu Polonia. Rolul Suveranului în întărirea alianței polono-române a fost întotdeauna deosebit de mare.

„In opera de consolidare a poporului român, M. S. Regele Carol al României, găsește excelenți sfetnici, în d-nii: Tătărescu și Antonescu. Activitatea acestora în domeniul unificării interne a țării lor, le asigură un loc de cinste în istorie, alături de Ion I. C. Brătianu, Vintilă Brătianu, Nicolae Filipescu, Take Ionescu etc.

„Guvernul actual, prezidat de d-l Tătărescu, a făcut din România un factor important de pace și de echilibru politic în Europa Sud-orientală.

„De o importanță esențială pentru situația României și pentru securitatea ei este armata română. Aceasta se sprijină pe o tradiție strălucită și, după modernizarea din ultimii ani, constituie un factor real al puterii Statului, de care trebuie să țină seamă orice altă putere“.

Toate zărele publică numeroase fotografii ale M. S. Regelui Carol și ale membrilor guvernului român.

L'ECHO DE VARȘOVIE din 22 Aprilie termină editorialul său cu următoarele considerente:

„In actualele împrejurări politice europene, înțelegem cu atât mai mult avantajele pe care le poate produce întâlnirea dintre d-ni Antonescu și Beck, care reprezintă nu numai două țări aliate, dar și două State care își bazează securitatea lor pe principii identice. Căci Polonia, ca și România, se sprijină, înainte de toate, pe forța propriei lor națiuni, lucru la care tinde cu o atât de frumoasă energie, regele Carol, precum și menținerea bunelor relațiuni cu vecinii săi și, în fine, pacturile defensive.

„In ajunul marei stagiuni politice care va fi inaugurată de întâlnirea la Londra a numeroși oameni de Stat, cu ocazia încoronării, vizita d-lui Beck la București, va permite celor doi diriguitori ai politicii străine a României și a Poloniei de a trece în revistă marile probleme de ordin internațional.

„Căci vizita d-lui Beck, n'are deloc drept obiect, încheierea vreunui acord concret, ci va constitui, de sigur, atât în opinia celor două țări interesate, cât și în aceea străină, proba solidarității legăturilor dintre Polonia și România, și a strânsei lor colaborări a cărei strălucită manifestațiune va fi arătată în curând, la Varșovia și la București, de către șefii celor două țări aliate“.

Presa poloneză din 24 Aprilie, publică lungi dări de seamă și informațiuni asupra șederii domnului Beck la București.

Ziarele reproduc lungi rezumate din articolele publicate de presa română.

Discursurile rostite ieri, de d-nii: Antonescu și Beck, sunt reproduse în extenso.

GAZETA POLSKA, publică știrea privitoare la audiența d-lui Beck la M. S. Regele Carol II, sub titlul: „Cordialitatea conversației a depășit cadrul protocolar“.

KURJER PORANNY, își intitulează darea de seamă: „O prietenie care nu va fi niciodată atinsă de vreo criză de încredere“.

Toate zărele, fără excepție, subliniază cordialitatea primirii ce s'a făcut la București, ministrului Afacerilor Străine al Poloniei.

DZIENNIK NARODOWY, organul opoziției de dreapta, scrie între altele, privind la alianța polono-română:

„Existența între Polonia și România a numeroase interese comune de ordin economic și politic, face ca această alianță să apară drept una dintre cele mai firești din Europa. Nu se poate închipui discordii între cele două țări vecine

„Această alianță trebuie amplificată prin intensificarea colaborării în toate domeniile“.

Ziarul încheie subliniind marele realism și cordialitatea de care a dat dovadă presa română în comentariile ei asupra relațiilor româno-poloneze.

Toate ziarele din 25 Aprilie publică mari dări de seamă asupra șederii d-lui Beck la București, așezând toate aceste informații pe prima pagină.

Presa scoate cu deosebire în relief audiențele pe care d-l Beck le-a avut la M. S. Regele Carol.

GAZETA POLSKA publică în prima pagină declarația făcută acestui ziar de d-l Victor Antonescu.

Corespondenții din București ai ziarelor poloneze subliniază că întrevederile pe care d-l Beck le-a avut cu oamenii de Stat Români, au o mare însemnătate și au fost satisfăcătoare și rodnice.

Ziarele din 26 Aprilie publică în prima pagină comunicatul dat la terminarea întrevederilor pe care d-l Beck le-a avut la București, ca și dări de seamă asupra ultimei zile de ședere a d-sale în Capitala României.

GAZETA POLSKA, într-o dăru de seamă a corespondentului ei special, subliniază colaborarea dintre Polonia și România, îmbrățișează toate domeniile și anume: politic, militar, cultural și economic și că ea devine din ce în ce mai strânsă.

GAZETA POLSKA subliniază de asemeni pasajele esențiale ale comunicatului dat la terminarea întrevederilor.

In numărul din 27 Aprilie, comentând rezultatele vizitei d-lui Beck la București, KURJER POLSKI, organul mării industrii, scrie că această vizită a pecetluit definitiv o nouă și importantă fază în relațiunile polono-române.

„Polonia și România, adaugă ziarul, au manifestat cum nu se poate mai lămurit că vor să colaboreze pentru marea cauză a păcii și că ea sunt unite prin alianța cea mai cordială, cea mai amicală și cea mai strânsă“.

KURJER POLSKI subliniază că Polonia și România înțeleg să coopereze nu numai în domeniul raporturilor lor directe, ci și pe terenul problemelor europene.

„Este lesne de înțeles, încheie ziarul, că o colaborare atât de strânsă și atât de solidară ca a celor două țări, dintre Marea Baltică și Marea Neagră, înfățișează o importanță deosebit de mare“.

Presa franceză.

In legătură cu vizita d-lui Beck la București, LE TEMPS, din 19 Aprilie, se ocupă de activitatea diplomatică ce domnește în Europa Centrală și Orientală. Ziarul socotește că se uită în toate acestea un factor important. Polonia, care nu poate rămâne indiferentă când interesele sale sunt în joc.

LE TEMPS, conchide: „Dovadă este că Polonia dă cea mai mare importanță în prezent în a-și consolida a-

lianța sa cu România. Această alianță, care a avut la început caracterul unei alianțe solidare a celor două State, contra unei agresiuni eventuale din partea Rusiei Sovietice, capătă, în lumina circumstanțelor noi, o semnificație mult mai largă.

„Reînnoirea alianței române polone este o consecință directă a reînnoirii alianței franco-polone. Vizita pe care d. Antonescu, ministrul de externe român, a făcut-o acum câteva luni la Varșovia, trebuie evident să aibă o contra-partidă în vizita oficială a d-lui Beck la București. Ministrul de Externe al Poloniei, se va duce în adevăr la 23 Aprilie, pentru a conferi timp de două zile cu diriguitorii români. În toate domeniile colaborarea polono-română s'a precizat în timpul din urmă în condițiile cele mai favorabile. Este vorba nu numai de o cooperare politică, pe baza alianței în vigoare, dar și de o cooperare economică, tinzând a lega din ce în ce mai solid interesele permanente ale celor două națiuni. În cursul conversațiilor ce le va avea cu ministrul român, d. Beck, nu va lipsi de a căuta posibilitățile care pot exista în clipa de față în favoarea unei acțiuni solidare a cabinetelor din Varșovia și București, în măsura în care această acțiune este compatibilă cu politica generală și comună a Statelor Micii Înțelegeri.

„O asemenea intimitate nu trebuie să fie mai greu de stabilit între Polonia și România, după cum nu a fost acordul realizat între Iugoslavia și Italia, în afară de celelalte două State ale Micii Înțelegeri.

„În orice caz, o mai încrezătoare colaborare între Varșovia și București va permite să se mieșoreze în măsura posibilului, în ceasurile critice, tensiunea care se remarcă câte odată în relațiile dintre Praga și Varșovia. Prietenia polono-română va primi, de altfel, în anul acesta, o strălucită confirmare, prin vizitele proiectate ale președintelui Moscicki și a mareșalului Rydz Smigly la București, și a M. S. Regelui Carol al II-lea la Varșovia. Reîntărirea alianței polono-române este o carte importantă în jocul politic al Europei Centrale și Orientale“.

L'INTRASIGENT, din 22 Aprilie, despre rostul vizitei d-lui Beck la București:

„În evoluția raporturilor între Polonia și România, această vizită este o etapă de mare importanță.

„Nu este într'adevăr vorba de o vizită protocolară, dar de un eveniment diplomatic, merit să îngăduie asupra situații internaționale un schimb de vederi necesitate de noile aspecte ale politicii externe“.

LE PETIT PARISIEN, din 22 Aprilie, scrie: „Vizita d-lui Beck la București va oferi prilejul unei întăriri a relațiilor polono-române, deja strânse prin tratatul dela 1931, în termenii căruia cele două State își garantează reciproc menținerea fruntariilor actuale și asistența mutuală față de oricare primejdie“.

PARIS-MIDI, din 22 Aprilie, reflectând prin corespondentul său particular la Varșovia, opinia cercurilor oficioase poloncze, cu privire la rostul politic al vizitei d-lui Beck la București, publică următoarele: „Pentru colonelul Beck, calea Romei trece prin București. Călătoria sa va fi preludiul încheierii unui pact între Italia și România. O apropiere italo-română ar fi primită la Varșovia cu aceeași simpatie, ca acordul intervenit între Iugoslavia și Italia.

„Acestea fiind împrejurările, viitoarea călătorie a d-lui Beck la Roma, la întoarcerea sa dela Londra, și dela Paris, va căpăta o valoare și un relief deosebit“.

L'OEUVRE, din 22 Aprilie, publică următoarele dela Varşovia: „In cererile guvernamentale, se subliniază importanța acestei vizite, și faptul că ea rămâne în cadrul unor relațiuni bilaterale polono-române. Se dă ca cert, că toate combinațiile senzaționale înjghebate în această privință, precum ar fi o eventuală intervenție poloneză între Ungaria și România, nu corespund realității.

„Vizita actuală, se mai spune, este importantă pentru Polonia, în momentul când se constată activitatea mărită a unei Internaționale, într'o regiune a Europei, în care Polonia are interese vitale. „Bastionul păcii“ dela Marea Neagră la Marea Baltică, scumpă diplomației poloneze, trebuie să iasă întărit din convorbirile dela București“.

LE PETIT PARISIEN, din 23 Aprilie, publică în legătură cu vizita d-lui Beck la București, o relație a corespondentului său la Varşovia, în care subliniază tonul general al presei poloneze: vizita d-lui Beck la București, este considerată la Varşovia ca o mare manifestare a amicitiei polono-române, și în același timp ca o nouă contribuție la cauza mare a păcii europene. Și încheie astfel: „D-nii Beck și Antonescu nu vor exclude în convorbirile lor nici problemele Europei Centrale, nici acelea care interesează direct Mica Înțelegere.

„Nu va putea prin urmare fi trecută sub tăcere tradiționala amicitie polono-ungară, care a putut la un moment dat produce turburări între diplomația română și diplomația polonă. Pare neverosimil, iarăși, ca neînțelegerea polono-cesoslovacă să nu fi fost evocată în cursul acestor întrevederi.

„La București s'ar dori ca Polonia să facă să înțeleagă guvernului din Budapesta, primejdia care ar rezulta pentru stabilitatea europeană, din faptul tendințelor revizioniste împinse la extrem. De asemeni s'ar vedea cu ochi favorabili încetarea încordării polono-cehe, care constituie obstacolul cel mai serios unei apropieri între Polonia și Mica Înțelegere.

„Aceste două chestiuni vor fi reținut desigur atenția d-lor Beck și Antonescu în cursul întrevederilor lor“.

LE POPULAIRE, din 23 Aprilie, constând. că alianța româno-polonă a păstrat până mai eri un caracter exclusiv anti-sovietic, se întreabă dacă această tendință va spori, sau se va atenua. „Va fi necesar, încheie ziarul, de a judeca noile acorduri dela București, după consecințele lor: asupra Micii Înțelegeri; asupra alianțelor polono-franceze și româno-franceze; asupra sistemului general al securității colective și al Societății Națiunilor“.

L'ACTION FRANÇAISE, din 24 Aprilie, ocupându-se de convorbirile pe care d. Beck le-a avut la București, între altele spune că se presupune că d. Beck, ar fi sondat terenul în privința unei posibilități de a se obține o destindere între București și Budapesta, destindere care ar fi prima condiție a unei colaborări durabile și a consolidării păcii în această parte a Europei.

LA RÉPUBLIQUE, din 24 Aprilie, scrie: „Importanțele întrevederii ale colonelului Beck la București par a fi avut ca obiect mai multe puncte precise:

- 1) O strângere a alianței polono-române;
- 2) Un proiect de mediațiune a revendicărilor naționale ungare asupra blocurilor maghiare din Transilvania;
- 3) O înțelegere generală a celor două țări, ținzând din ce în ce mai mult a scăpa din așa zisa politică a blocuri-

lor, și a se uni în aceeași atitudine de neutralitate neîncrezătoare față de puterile mari“

LA RÉPUBLIQUE din 25 Aprilie scrie în legătură cu vizita colonelului Beck la București:

„Informațiunile pe care le primim dela București, ne indică că întrevederile d-lui Beck cu conducătorii români s'au desfășurat într'o atmosferă de cordialitate excepțională.

„Este evident că colaborarea celor două țări a fost considerabil întărită. Nu este exagerat de a scrie, că de azi înainte cele două țări vor urma, în politica internațională, o linie comună“.

LA VICTOIRE din 26 Aprilie, în aceeași chestiune, scrie:

„Vizita colonelului Beck la București se inspiră, înainte de toate, de un spirit pozitiv și realist. În momentul când două grupuri de mari puteri, Franța, Anglia, de o parte, Germania, Italia, pe de altă parte, luptă pentru preponderență în Europa Centrală și dunăreană, Polonia, fără a desconsidera amicitia sau alianța marilor puteri, dovedește că este în măsură de a conduce propria ei politică.

„Situația Poloniei și a României ar fi mult întărită dacă polonezii ar fi în mai buni termeni cu cehii, iar românii cu maghiarii.

„Dintr'un moment într'altul Europa dunăreană s'ar însenina, satisfăcută și pacifistă, fără ingerința marilor puteri“.

Presă germană

Ocupându-se de iminenta vizită a d-lui ministru de externe al Poloniei la București, ziarele germane arată că linia care leagă Varşovia de București, are la bază dinamismul politic practicat de diplomația Micii Înțelegeri, dinamism despre care a vorbit, la vremea sa, primul ministru iugoslav, Stoiadinović.

„Fiecare din Statele Micii Înțelegeri, spune KUREUZ-ZEITUNG din 15 Aprilie, poate fi caracterizat printr'o activitate proprie: În timp ce Praga urmărește consolidarea relațiilor sale cu Franța și Sovietele, Belgradul se străduiește să se apropie de Roma și Berlin, iar România lucrează la realizarea unor raporturi de prietenie cât mai strânsă cu polonia“.

Presă germană crede că în cursul vizitei colonelului Beck la București, ambele părți vor aduce în discuțiune un material bogat.

BERLINER BOERSEN ZEITUNG din 15 Aprilie scrie:

„Fără îndoială că Polonia pune mare preț pe libertatea ce o are încă România, cu toate obligațiunile sale față de tovărășiile de până acum. Cercurile din Varşovia socot că drumul care duce spre București, nu este încă completamente închis. Dimpotrivă, ele cred că nerealizarea propunerii franceze din ultimul timp și faptul că obligațiunile reciproce ale Statelor Micii Înțelegeri nu au fost lărgite, ușurează mult construirea unor legături cât mai trainice între Polonia și România.

„Aceste împrejurări ușurează însă nu numai mersul relațiilor polono-române, ci atât vizita d-lui Beck, cât și eventuala întâlnire dintre căpeteniile celor două State. Scopurile pe care Varşovia le leagă de discuțiunile care

vor avea loc la București, sunt clare: ea va cere, factorilor cu răspundere din România, garanțiile cuvenite, în sensul că vecina sa dela Sud nu va adera, nici direct nici indirect la nicio convenție încheiată după sistemul pactelor de asistență mutuală, care i-ar răpi într-o măsură ori cât de mică libertatea de acțiune față de Rusia Sovietică“.

Ziarul crede că aceste speranțe ale cercurilor polone nu vor fi înșelate.

In general, presa exprimă convingerea că terenul întrevederii d-lor Victor Antonescu și Beck este pregătit pentru rezultate cât se poate de rodnice.

Presa engleză

Numeroasele vizite diplomatice în curs, sunt comentate pe larg de ziarle engleze. Astfel, MORNING POST din 23 Aprilie le enumără: Vizita d-lui colonel Beck la București, a generalului Goering la Roma, a cancelarului Schuschnig la Veneția, a generalului Roeder la Viena, îndată după vizita contelui Ciano și a președintelui Beneș, la Belgrad.

TIMES din 22 Aprilie scrie că aceste vizite nu înscamnă nici decum o incertitudine și o evoluție defavorabilă a situației europene. Dacă țările din Europa centrală ar reuși prin apropierea lor să constituie o forță proprie și astfel să se elibereze din orbita marilor puteri, aceasta ar asigura Europei o nouă situație de echilibru mai firesc.

DAILY TELEGRAPH cu aceeași dată comentând activitatea diplomatică recentă, crede că obstacolele în calea unei cooperări între puterile dunărene sunt mari, dar încrederea ce renaște ca urmare a înviorării economice, este încurajatoare. Sforțările pentru o mai bună înțelegere încep prin acorduri comerciale.

De asemeni, vizita d-lui Beck la București este urmărită cu deosebită atenție, publicându-se lungi telegrame din București și Varșovia, în care se scoate în evidență importanța schimbului de vederi polono-române.

DAILY TELEGRAPH din 22 Aprilie este de părere că o alianță între Polonia și România, sprijinită pe alianța franco-polonă, este cea mai sigură garanție de pace în răsăritul Europei.

Ziarul este informat din Varșovia că vizita d-lui colonel Beck va prepara calea pentru un schimb de vizite între M. S. Regele Carol și Președintele Poloniei, d-l Moscinski.

MORNING POST din 22 Aprilie este informat din Varșovia că atât cercurile diplomatice, cât și cele oficiale sunt înclinate a da acum o mai mare importanță vizitei colonelului Beck la București, decât dacă această vizită era făcută imediat după aceea a d-lui ministru Antonescu la Varșovia.

Aceste constatări sunt făcute în baza faptului că din Ianuarie până azi sau făcut oarecari schimbări în situația din centrul Europei, adică după vizita baronului von Neurath la Viena și a contelui Ciano la Belgrad.

TIMES din 23 Aprilie, după informațiile primite din București, scrie că vizita d-lui colonel Beck are de scop stabilirea pe baze solide a raporturilor polono-române.

DAILY TELEGRAPH din 24 Aprilie publică următoarea corespondență telegrafică din București: .

„Importanța deosebită pe care presa de aci o acordă vizitei colonelului Beck la București, pare a fi împărțită în mare măsură și de cercurile diplomatice.

„Presa polonă constată că conversațiile dela București nu se mărginesc numai la chestiuni privitoare direct la România și Polonia. Ele cuprind și schimbările importante care au avut loc în Europa centrală și Sud-Apuseană, adică pactele iugoslavo-bulgar și iugoslavo-italian, precum și îmbunătățirea raporturilor dintre România și iugoslavia cu Ungaria“.

Presa iugoslavă.

Ziarul VREME, cu data de 19 Aprilie, publică sub titlul „După d-l Beck, Bucureștiul va fi vizitat de d-l Moscicki și Rydz-Smygly“, o corespondență telefonică din București, în care afirmă că toate cercurile politice românești, atribue o mare însemnătate vizitei colonelului Beck la București. Conform programului anunțat de presă, ministrul polon va sta în România de joi, 22 Aprilie până la 25 Aprilie a. e.

In continuare, ziarul publică pe scurt programul vizitei, însoțindu-l de următorul comentariu: „Ziarele relevă însemnătatea acestei vizite, subliniind faptul că ea are loc imediat după întoarcerea d-lui Beck dela Paris și în ajunul vizitei sale la Londra. Vizita d-lui Beck inaugurează o serie de vizite oficiale ale altor personalități marcante ale Poloniei la București, ea: președintele republicii, șeful Statului-Major polon, ministrul instrucției publice și generalul Rydz-Smygly, a cărui vizită este în legătură cu manevrele armatei române“.

Ziarul SAMUPRAVA din 25 Aprilie comentează pe larg vizita d-lui Beck la București, scriind că această vizită deschide perspectiva unei întregi serii de importante manifestații care se vor produce în curând și în special a vizitelor pe care și le vor face șefii de Stat al celor două țări.

„Conversațiile pe care le duce acum la București, ministrul de externe al Poloniei, sunt numai o continuare a politicii destinată să asigure pacea, politică inaugurată de Polonia și România încă din 1924, dar pe care ele au afirmat-o mai ales în 1936, cu ocazia reînnoirii pe o nouă perioadă de 6 ani a pactului româno-polon“.

SAMUPRAVA constată apoi că, consolidarea relațiilor dintre România și Polonia, a fost ceva natural și termină subliniind că Iugoslavia nu poate decât să salute vizita d-lui Beck la București, afirmarea amicitiei româno-polone făcând așa cum este natural și mai profundă amicitie acestor două țări față de Iugoslavia.

Presa belgiană.

L'INDÉPENDANCE BELGE din 20 Aprilie, publică prin corespondentul său la Varșovia, în legătură cu vizita d-lui Beck la București:

„D-l Beck își reia activitatea diplomatică. După vizita la București, el va merge la Londra, la Paris și la Roma.

„Cu privire la semnificația politică a vizitei dela București, se păstrează cea mai mare discreție la Varșovia. Citind, totuși cu atenție un articol publicat de GAZETA POLSKA, se poate deduce că Polonia continuă să se opună politicii blocurilor.

„Luptele de influență a marilor puteri în basinul dunărean ar fi sporit lozina: Balcanii popoarelor balcanice.

„Iar GAZETA POLSKA lasă a se înțelege că potolirea în Balcani, s'ar face în mai bune condiții fără intervenția marilor puteri“.

Presa elvețiană.

JOURNAL DE GENÈVE din 24 Aprilie, comentând călătoria d-lui Beck la București, ca primă etapă în legătură cu viitoarele vizite la Londra, Paris și Roma, scrie:

„Marea îngrijorare actuală este încordarea italo-britanică. Reînarmarea Angliei găsește un răspuns în manevrele italiene care se vor desfășura în Sicilia. După acordul mediteranean italo-britanic, aceste manevre fuseseră amânate. Ele sunt acum restabile. Pe de altă parte, Londra plănuiește înființarea unui grup austro-ungaro-cehoslovac. Acest plan însă nu are sprijinul Budapestei, iar d-l Schusehnigg nu poate fără primejdie să-și sprijine regimul numai pe puterile agregate axei Paris-Moscova. Oare nu a sosit momentul pentru Polonia de a intra în acțiune? Ea este în relații de strânsă amicitie cu Anglia. Ea a încheiat un pact cu Berlin și o alianță cu Franța și cu România. Influența ei a fost precumpănitoare pentru apropierea italo-română și pentru destinderea scontată între Budapesta și București. Nu este ea intermediarul indicat între Roma și Berlin? D-l Beck la putere de 4 ani nu a avut până astăzi decât succese. El ar face Europei un serviciu de neprețuit, dacă cu discreția al cărui secret îi aparține, ar parvina să convingă Italia și Anglia, că, continentul aspiră din toate puterile la o potolire care trebuie obținută“.

Presa maghiară.

În ajunul vizitei, ziarul PESTI HIRLAP din 18 Aprilie, într'un scurt comentariu, conchide:

„Prin vizita sa la București, ministrul de externe al Poloniei, facilitează înțelegerea între Ungaria și România.

PESTI NAPLO cu aceeași dată scrie, că după vizita d-lui Beck care va pregăti la București și vizitele M. S. Regelui Carol la Varșovia și a d-lui Moscinsky, președintele Poloniei la București, vor mai veni în România: d-l mareșal Rydz Smigly, care va participa la viitoarele mari manevre ale armatei noastre și guvernatorul băncii Poloniei.

Apoi adaugă:

„Toate aceste vizite sunt pur și simplu acte de curtenie fără nicio altă însemnătate. Față de acestea, vizita proiectată a ministrului de externe Beck, la Roma, are în mod hotărît caracter politic. Din cauza acestei călătorii la București, vizita la Roma va suferi o întârziere; este însă absolut cert că în cursul verii ea se va realiza.

Această vizită va însemna nu numai realizarea mult doritei apropieri italo-polone, ci și intrarea Poloniei în angrenajul care decide de soarta basinelui dunărean“.

Ziarele ungare s'au mărginit apoi să publice telegrame referitoare la vizita d-lui Beck, fără a o comenta însă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MICA ÎNȚELEGERE

Presa engleză.

Părerile pesimiste exprimate la început de unii observatori politici, despre solidaritatea Micii Înțelegeri, s'au schimbat după câteva zile dela conferința dela Belgrad, într'o unanimă constatare, chiar de către ziarele de stânga, că Mica Înțelegere este mai strâns unită ca oricând. Astfel ziarul:

MANCHESTER GUARDIAN din 3 Aprilie, scoate în evidență, în articolul de fond, faptul împede că „nici unitatea fundamentală a celor trei State și nici credința lor în principiile Ligii Națiunilor n'au fost sdruncinate de axa Roma-Berlin sau de pactul italo-iugoslav.

Același ziar din 5 Aprilie, este informat de către corespondentul său din Viena, despre impresia produsă de vizita d-lui Beneș la Belgrad, care, urmând imediat după conferința Micii Înțelegeri, este considerată a fi de mare importanță, ca o demonstrare de prietenie între cele două țări.

TIMES din 5 Aprilie, publică un articol de fond sub titlul „O cale mijlocie la Belgrad“, constată că comunicatul care s'a dat a fost destul de clar, scrie în continuare:

„Ceea ce s'a spus lămurește pe deplin și ceea ce nu s'a spus. Oamenii de Stat ai Micii Înțelegeri și-au exprimat clar politica în trei puncte principale: Convingerea lor că în Europa Centrală situația este mai bună și că perioada cea mai critică a trecut; exprimarea încrederii în principiile Ligii Națiunilor și declarația fără niciun echivoc, că nu vor intra în conflict de idei cu niciun Stat fascist sau comunist“.

Revista SPECTATOR, cu data de 5 Aprilie, publică un articol al corespondentului său din Praga, sub titlul „Rivalități în Sud-Estul Europei“, în care, după ce arată acțiunea pașnică a Micii Înțelegeri, strânsa legătură dintre România și Cehoslovacia, se referă la pactul Italo-Iugoslav și încheie astfel:

„Sub înfățișarea calmă a vizitelor de Stat, a legăturilor culturale, a plasamentelor de capital, lupta pentru putere în Sud-Estul Europei, continuă mai disperată și mai critică decât oricând. Chestiunea de hotărît este: dacă Europa Occidentală va continua să apere pe Statele mici din Sud-Estul Europei, până ce ele vor ajunge la maturitatea politică care le va garanta atât independența cât și moștenirea civilizației Europei Occidentale; sau dacă Europa de Sud-Est va fi lăsată din nou pradă imperialismelor rivale și moștenitoare a ideilor politice fasciste și naziste, care cad pe un pământ prea roditor“.

Presa franceză.

LE MATIN din 4 Aprilie, scrie în legătură cu conferința dela Belgrad:

„De fapt, d-nii Krofta și Antonescu, au venit la Belgrad pentru a întreba pe d-l Stoiadinovici, dacă după încheierea acordului Roma-Belgrad, Mica Înțelegere rămânea statornică în spiritul și scopurile ei.

„Nu știm care o fi fost răspunsul șefului guvernului iugoslav.

„Comunicatul publicat la sfârșitul deliberărilor este neutru și liniștitor, dar este incontestabil că a triumfat punctul de vedere dela Belgrad, care tinde să dea Micii

Înțelegeri o orientare mai realistă și care să dea rezultate mai tangibile decât linia urmată până astăzi.

„Limbajul hotărât ținut de d-l Stoiadinovici a avut câștig de cauză față de rezervele și îngrijorările d-lor Antonescu și Krofta.

„Care va fi acțiunea politică condusă de aci înainte de Mica Înțelegere, a cărei ființă nu mai corespunde formulei ei originale?

„In ce privește Cehoslovacia, ea rămâne strict credincioasă spiritului și liniei pactului Micii Înțelegeri, spiritului Covenantului dela Geneva și alianței cu Franța. Dar fără sprijinul celorlalte două elemente, iugoslav și român, ea nu poate interveni în mod util.

„Este cert că situația în Europa Centrală, apare mai delicată ca oricând“.

TRIBUNE DES NATIONS, din 8 Aprilie, după ce face o analiză a rezultatelor conferinței dela Belgrad, subliniază că principiile fundamentale pe care se bazează Mica Înțelegere și ideile politice care o conduc apar lămurite din această întrunire.

„Coeziunea celor trei State rămâne întreagă și supleța angajamentelor lor își dă dovadă când se dă recomandăția de a se cerceta împreună cu țările vecine, orice acord care ar putea garanta securitatea particulară a uneia dintre țările membre. Aprobarea dată pactelor bulgaro și italo-iugoslave este martor, așa cum mâine va fi formula de acord, către care se tinde, între Austria și Cehoslovacia“.

Intr'alt articol, același ziar, subliniază afirmarea solidarității și unitatea de vederi a Micii Înțelegeri în urma conferinței dela Belgrad.

„Ce s'ar fi spus dacă Mica Înțelegere s'ar fi prăbușit? In definitiv nu numai că cele trei State ale Micii Înțelegeri rămân credincioase Franței și Micii Înțelegeri, ci ele „pregătesc o adevărată destindere“ — și chiar presa italiană este aceea care o declară — „cu Italia, Belgradul servind ca intermediar“. Pesimiștii să-și amintească aceste cuvinte. Punct capital: comunicatul oficial subliniază că Consiliul Permanent a luat cunoștință cu satisfacție de acordurile încheiate de Iugoslavia cu Bulgaria și cu Italia. Aceste acorduri întăresc pacea și nu ating cu nimic drepturile și angajamentele mutuale ale celor trei State. E ceva“.

REVISTA L'EUROPE NOUVELLE, în numărul său din 10 Aprilie, publică sub semnătura d-lui Pierre Brossollete, un articol intitulat: „Balcami și Franța“ în care scrie între altele:

„Presa italiană și germană au pretins că pentru a cumpăni efectul acordului italo-iugoslav, Franța ar fi propus Consiliului Permanent al Micii Înțelegeri, încheierea unor noi angajamente de asistență mutuală, între cele trei State ale Micii Înțelegeri pe de o parte, între ea și aceste State pe de altă parte. Realitatea însă este cu totul alta. Adevărul este că acum câteva luni, atunci când România și Iugoslavia păreau extrem de doritoare să aibă garanții noi din partea Franței, aceasta, prin Ministerul său de Externe, le-a declarat că este dispusă să le satisfacă cererea, cu condiția, bineînțeles, ca în prealabil, cele trei State să înceapă prin a contracta între ele angajamente asemănătoare acelor pe care le cer țării noastre. Bazându-se pe grija de a nu asuma obligații juridice extinse peste măsură, guvernele dela Belgrad și dela București, nu au crezut de cuviință să subscrie la condiția care le-a fost pusă de guvernul dela Paris. In acele împrejurări, precum reiese, Franța nu era solicitatoare. Dimpotrivă, ea ar fi consimțit un sacrificiu,

dacă ar fi acceptat să substitue pacte de asistență; tratatelor de consultație care o leagă față de Iugoslavia și de România. Că aceste, pentru a nu da Cehoslovaciei o promisiune juridică de intervenție, în caz de agresiune germană, au renunțat să mai solicite din partea Franței, garanțiile cerute altă dată, este un fapt care le privește mai mult decât țara noastră.

„Franța constată însă cu satisfacție că comunicatul oficial al Consiliului Permanent al Micii Înțelegeri, afirmă credința Iugoslaviei, României și Cehoslovaciei, față de toate obligațiunile internaționale.

„In măsura în care, fără a vroi să impună Europei „un sistem“, Franța vede cu satisfacție menținerea și întărirea solidarităților susceptibile de a asigura pacea, ea poate face fără grije bilanțul acestor ultime manifestări ale diplomației Balcanice“.

Presa germană.

Ziarele germane au acordat o mare atențiune lucrărilor conferinței dela Belgrad a Micii Înțelegeri. Interesul presei germane a depășit cu mult de data aceasta felul ei obișnuit de a privi reuniunile periodice ale acestui organism politic.

In telegramele și comentariile sale, presa Reich-ului a căutat să arate că centrul de greutate ale Micii Înțelegeri s'ar fi mutat la Belgrad, ceea ce dovedește că Iugoslavia și-ar impune tot mai mult punctul său de vedere; iar împrejurarea că la Belgrad proiectul franco-cehoslovac nu a putut deveni realitate, ea a căutat să o interpreteze tot ca un succes al politicii iugoslave.

După terminarea lucrărilor Consiliului Permanent al Micii Înțelegeri, cele mai multe ziare recunosc că Mica Înțelegere a rămas unitară și că, cu toate greutatele ce le întâmpină, ea va continua să se mențină și pe viitor în forma ei inițială și actuală.

In cele ce urmează, redăm pasagiile mai caracteristice din comentariile ce au apărut în legătură cu reuniunea dela Belgrad:

BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 3 Aprilie, după ce publică textul comunicatului, adaugă și un scurt comentariu al corespondentului său A. Kornhuber, din care desprindem:

„Cele cuprinse în comunicatul dat după încheierea lucrărilor conferinței Micii Înțelegeri, confirmă întru totul presupunerile făcute înainte de deschiderea ei, când se spunea că reuniunea dela Belgrad nu va aduce nicio hotărâre senzațională, cu toate că atât situația internațională cât și propunerile făcute de recurile din Paris și Praga pentru lărgirea obligațiunilor de alianță ale Statelor din Mica Înțelegere, ar fi îndreptățit pe deplin asemenea hotărâiri. Faptul că ele nu s'au produs și faptul că în comunicatul final nici despre propunerea franceză și nici despre propunerea d-lui Hodza, referitoare la colaborarea Micii Înțelegeri cu Statele blocului dela Roma, nu se amintește decât în treacăt, trebuie interpretat în sensul că între Praga, București și Belgrad nu poate fi realizată unitatea necesară care să permită în politica externă o colaborare mai largă ca cea de până acum.

„Așa dar, Mica Înțelegere, urmează să rămână și mai departe tot ce a un simplu organism defensiv, îndreptat împotriva pretențiunilor ungare și recunoscând din ce în ce mai mult libertatea partenerilor săi de a face o politică externă cât mai independentă. D-nii Krofta și Antonescu având în vedere tocmai problema raporturilor cu Ungaria, au cerut ca Iugoslavia să nu facă niciun pas în mod separat. Și se pare, Dr. Stoiadinovici s'a lăsat convins de argumentele invocate; după toate acestea,

convingerea generală este că reuniunea dela Belgrad nu a dat rezultate concrete decât în ceea ce privește evoluarea din viitor a raporturilor dintre Mica Înțelegere și Ungaria“.

DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG, cu aceeași dată, BERLINER TAGEBLATT din 4 Aprilie și BERLINER BÖRSEN ZEITUNG din 2 Aprilie, au căutat să evidențieze în mod deosebit faptul că din discuțiunile care au avut loc, cât și din discursurile d-lor Dr. Stoia-dinovic și Krofta, ar rezulta că în ultimul timp Iugoslavia și-ar fi însușit un rol de conducere în sânul Micii Înțelegeri. Ele susțin că reuniunea dela Belgrad n'ar fi fost decât un prilej în cursul căreia Iugoslavia ar fi arătat că politica sa, dovedită cu ocazia pactului cu Sofia și Roma, este cea justă.

FRANKFURTER ZEITUNG din 4 Aprilie scrie printre altele:

„De obicei, comunicatele oficiale ce se publică după încheierea diferitelor conferințe internaționale sunt mai interesante prin ceea ce lasă să se înțeleagă decât prin ceea ce spun. Aceste constatări se potrivesc în deosebi conferinței dela Belgrad. Era vorba de o reuniune anuală, normală; cu toate acestea, ea n'a fost o conferință de lucru, perfect normală, care să se ocupe doar de chestiuni curente. Căci, din comunicat se putea vedea cum chiar participanții aveau impresia că se găsesse în fața unor transformări politice.

„În discuțiuni și discursuri s'a vorbit despre capacitatea de adaptare a Micii Înțelegeri la marile evenimente și transformări internaționale. Asta înseamnă că Mica Înțelegere recunoaște nevoia de-a practica o diplomatie mlădioasă, care să nu se bazeze doar pe atitudini dușmănoase. Problema se pune și aci exact ca și la blocul balcanic, tot o mașină antirevizionistă, dar care permite și convenții de prietenie cu Statele ce nu fac parte din bloc.

„Conceptia aceasta s'a impus de altfel și la conferința dela Atenă. Acolo, s'a lăsat partenerilor toată libertatea, firește, în măsura în care ea nu dăunează unității blocului. Metoda pactelor bilaterale s'a impus atât de mult, în deosebi în timpul din urmă, încât ea nu mai poate fi refuzată categoric, pretutindeni.

„Este cert că cei trei miniștri de externe nu s'au dus la Belgrad pentru a încheia acolo testamentul Micii Înțelegeri. Dimpotrivă, ei au dat publicității un certificat de sănătate, sortit să aibă o valabilitate de lungă durată. Din acest certificat se poate vedea însă că starea sanitară a pactului va depinde de un regim foarte precaut“.

KÖLNISCHE ZEITUNG, cu aceeași dată, publică sub titlul „Politica Micii Înțelegeri“, un articol foarte amănunțit, în care pleacă dela imputările ce i s'au făcut Iugoslaviei, în preajma conferinței dela Belgrad, pentru libertatea ce și-ar fi luat-o de a face o politică independentă și pentru că a încheiat, drept consecință, acordul cu Bulgaria și cu Italia. Ziarul afirmă că cercurile dela Paris și ziarele au făcut aceste aprecieri în mod greșit „pornind de bună seamă dela ideea că pritenia franco-iugoslavă și aceea cu Mica Înțelegere, ar forma pentru Franța un drept de exclusivitate.

„Cu această credință — adaugă ziarul — Iugoslavia și-a luat libertatea și dreptul de-a lucra și pe cont propriu, mai ales în ceea ce privește raporturile sale cu ceilalți vecini. Înseamnă oare această atitudine o acțiune contrară spiritului alianței care o leagă de Franța sau de celelalte State ale Micii Înțelegeri“?

Referindu-se apoi în deosebi la cazul acordului italo-iugoslav, ziarul continuă:

„Conferința dela Belgrad a examinat și ea acordul și a găsit că nu se împotrivesc statutului de organizare al Micii Înțelegeri. E cert că Iugoslavia a tratat independent; în cazul de față este importantă însă măsură acestei independențe. Ori, celelalte două State ale Micii Înțelegeri au adevărat că această măsură n'a fost cu nimic întrecută. Dacă la acest fapt se mai adaugă solitudinea României de-a încheia și ea un pact similar cu Italia, precum și încercările Cehoslovaciei de-a se apropia și ea de Roma, atunci se poate vedea și mai clar că Iugoslavia n'a săvârșit nicio greșală politică și că odată cu aceasta ar fi nepotrivit să se vorbească despre o descompunere a Micii Înțelegeri.

„Mica Înțelegere nu este atât de doctrinară cum ar dori-o criticii ei din Franța. Ea a dovedit și vioiciune și capacitate de adaptare la evoluția internațională în genere, iar Dr. Stoia-dinovic, în momentul când a întins mâna Italiei a făcut, de fapt, atât păcii cât și situației internaționale, un serviciu bun“.

FRANKFURTER ZEITUNG din 5 Aprilie se ocupă în special cu problema raporturilor dintre Statele din bazinul dunărean și cu influența conferinței dela Belgrad asupra acestor raporturi, scriind:

„În centrul preocupărilor se găsește atitudinea Statelor Micii Înțelegeri, față de Ungaria și Austria. Pe de o parte s'a observat intenția de a se ajunge la o apropiere între Italia, Ungaria și Cehoslovacia, iar pe de altă parte se observă și intenția de-a se realiza o apropiere între Ungaria și Mica Înțelegere. În deosebi raporturile ungaro-iugoslave au pierdut mult din încordarea de care au fost stăpânite până acuma.

„Ungaria nădăjduște că pactul italo-iugoslav va contribui la o îndulcire și mai pronunțată a relațiilor sale cu Iugoslavia și cu alte State, cum ar fi România, ba nu trebuie să surprindă pe nimeni faptul că vizita prim-ministrului și cu Cehoslovacia. Date fiind aceste împrejurări, ministrului României, d. G. Tătărescu la Praga, al cărei caracter e sigur că n'a fost numai economic, n'a provocat în sânul cercurilor din Budapesta nicio neliniște. Ea a fost considerată mai degrabă ca o încercare de a preîntâmpina pericolul unei eventuale izolări, printr'o cât mai strânsă colaborare între București și Praga“.

Presă turcă.

TAN, din 2 Aprilie, publică următorul articol intitulat „Înțelesul conferinței dela Belgrad“:

„Înțelegerea Iugoslaviei cu Bulgaria, trecerea luptelor de politică internă sub influența Germaniei, în sfârșit semnarea înțelegerii dintre Iugoslavia și Italia, lasă impresia că propaganda întreprinsă de către germani și italieni în Balcani a început să devină eficace.

„Din punct de vedere economic și politic Iugoslavia se găsește sub influența germană și italiană. Din Mica Înțelegere n'a rămas vreo urmă. Aceasta era iluzia ce și-o făceau, și grație propagandei în această direcție sperau ea să-și realizeze iluzia făurită. Însă la Atena conferința Statelor Balcanice a dovedit că Uniunea Balcanică este cu mult mai puternică decât în trecut.

„Și în prezent întrunirea la Belgrad a reprezentanților Statelor Micii Înțelegeri a scos în evidență neîntemeierea zvonurilor cu privire la sdruincinarea Micii Înțelegeri.

„În felul acesta n'a putut prinde panica ce politicienii germani și italieni au vrut să o provoace în Balcani și în Europa Sud-Orientală.

„Conferința dela Belgrad este un eveniment de bun augur pentru pacea comună a lumii“.

SUN POSTA din 4 Aprilie scrie:

„Ultima întrunire a Statelor Micii Înțelegeri a luat sfârșit într-o formă care desminte în mod efectiv știrile răspândite cu privire la sdruncinarea acestui grup politic. În felul acesta s'a dovedit că concepția cu privire la situațiunea politică generală a celor trei state, care compun Uniunea, sunt câte și trele de comun acord.

„Este adevărat că din când în când între ele au avut loc unele sdruncinări, rezultând din cauza unor interese particulare, însă aceste țări care au luat lecții din trecut — dacă expresia este permisă — în baza principiului „din două rele, a acceptat pe cel mai mic“, nu au adus nicio știrbire a solidarității existente, astfel că direcțiunile în concepțiunile generale ale Micii Înțelegeri sunt aceleași astăzi, după cum au fost aceleași și în trecut.

„După cum au fost în contra restaurării Habsburgilor, tot așa au fost și sunt în contra revizionismului maghiar. Prin prezentarea întotdeauna a unui front unit pentru apărarea intereselor comune, a reușit să asigure posibilitățile de menținerea ordinii stabilite, care era periclitată în Europa Centrală. Situațiunea Statelor Micii Înțelegeri, precum și aceea a Statelor Balcanice, care duc o acțiune paralelă, este aceea care rezultă din aplicarea principiului „din unire se naște puterea“. Experimentarea acestui principiu s'a dovedit încă odată eficace“.

CÛNIURIYET, cu aceeași dată, publică următoarele:

„În conferința dela Belgrad a Micii Înțelegeri s'a discutat noua situațiune creată prin semnarea pactului italo-iugoslav, care a pus unele baze cu totul noi, cu privire la relațiunile dintre Iugoslavia, Italia și Albania, aliată acesteia din urmă, relațiuni care de 13 ani de zile erau din cele mai încordate.

„În conferința dela Atena, Statele Balcanice au aprobat noile relațiuni întemeiate între Iugoslavia și Bulgaria, după cum și în conferința dela Belgrad, Statele Micii Înțelegeri au aprobat îmbunătățirea relațiunilor dintre Iugoslavia și Italia. Atât la București, cât și la Praga se privește cu mulțumire înțelegerea dintre Italia și Iugoslavia, ca o întărire a statelor ce compun grupul Micii Înțelegeri“.

Subt semnătura d-lui A. S. Esmer, ziarul ULUS, din 6 Aprilie, publică următorul articol:

„Din anul 1933, Mica Înțelegere a devenit o mare Putere politică. Consiliul Înțelegerii, compus din cei trei miniștri de externe ai celor trei State, se întrunește foarte des. Aceste întruniri fiind considerate ca o reuniune a Consiliului de Miniștri ai unui stat oarecare, nu se caută a se desprinde cauza specială a acestor întruniri. Însă din cauză că ultima întrunire a avut loc după încheierea pactului italo-iugoslav, s'a dat o deosebită importanță reuniunii dela Belgrad. Într'adevăr, după semnarea acestui pact, s'au trâmbitat din nou svonurile cu privire la decesul Micii Înțelegeri, însă întrunirea dela Belgrad a desmintit încă odată aceste știri. Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică, care este modelul acesteia, au fost constituite cu două scopuri:

„Apărarea integrității teritoriale a statelor care fac parte din aceste organizațiuni politice. Aceste state a scăpat de a fi jucăria Marilor Puteri. Toate înțelegerile care ajută la realizarea acestui scop sunt în totul compatibile cu ținta urmărită de Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică. Dacă între Italia și Iugoslavia s'a semnat o înțelegere, trebuie considerată ca un succes al Micii

Înțelegeri, întru cât acest grup politic a fost constituit pentru asigurarea încheierii unor astfel de înțelegeri între vecinii și Statele membre. După cum ieri un alt membru al Antantei a încheiat o înțelegere cu vecinii săi, mâine un alt membru al său ar putea încheia cu vecinii săi înțelegeri similare. Se va putea spune că numai în cazul când cele trei State vor semna înțelegeri similare cu cealaltă State, Mica Înțelegere este un organism solidar“.

„De mult Marile Puteri au întrebuițat Statele mici ca un fel de instrument pentru realizarea scopurilor lor politice și când nu mai aveau nevoie de ele, le părăseau în voia soartei. Iată situațiunea în care a fost lăsată Austria astăzi de Italia. După cum se vede, mâine, aceeași soartă o va avea și Ungaria. De câteori același joc a fost făcut și de Franța! Mica Înțelegere și în special Înțelegerea Balcanică au luat lecții dela aceste amare experiențe, și în ziua când vor uita aceste principii esențiale ce au determinat întemeierea acestor combinațiuni politice, Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică vor pierde înțelesul existenței lor“.

LÀ RÉPUBLIQUE din 16 Aprilie publică un editorial, în care constată că comunicatul publicat după conferința dela Belgrad, are un caracter absolut menit să spulbere toate neînțelegerile și toate interpretările tendențioase.

„În grija de a reflecta adevărata situație, scrie în concluzie ziarul turc, comunicatul subliniază, în modul cel mai categoric, că Iugoslavia și Turcia, au fost întotdeauna de acord cu exigențele pactului Societății Națiunilor, în ceea ce privește angajamentele lor vechi și noi. S'a pretins, la sfârșitul acordului italo-iugoslav, că Iugoslavia s'ar fi detașat de principiul securității colective.

„Vedem acum că nici această pretenție nu 'și are rațiunea sa de a fi“.

Presa polonă.

KURJER WARSZAWSKI din 7 Aprilie publică un articol intitulat: „In pofida tuturor prezicerilor rele“, semnat de d-l profesor Stanislav Stronski, în care arată că Mica Înțelegere continuă să fie un organism puternic, întărit și mai mult, în urma acordurilor încheiate de membrii ei cu Statele vecine.

„În cele trei State ce o compun, scrie ziarul, nici măcar pentru o clipă nu s'a clătinat convingerea că destrămarea acestui organism nu este datorită decât de acei care vor răul României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei. Conferința dela Belgrad a spulberat temerile unora și speranțele altora în această privință, iar vizita d-lui Beneș la Belgrad este o completare în culori limpezi a tabloului înfățișat, încheie cunoscutul om politic polon“.

Presa bulgară.

Presa bulgară s'a ocupat cu mult interes de ultima conferință a Micii Înțelegeri. Persoane proeminente ale vieții politice au semnat articole exprimându-și părerea lor.

În ziarul SLOVO din 3 Aprilie, fostul deputat Hr. Sileanof, crede că poate constata cum că „mai curând sau mai târziu, Mica Înțelegere va avea să facă față unei grele încercări“. La întrebarea pe care și-o pune dacă

va putea-o trece, d-l Sileanof răspunde că, „aceasta va depinde în primul rând, dacă nu chiar exclusiv, de hotărârea Iugoslaviei, în ce privește stabilirea directivelor comune, în afară de revizionismul maghiar“.

LA PAROLE BULGARE din 5 Aprilie se ocupă în editorial de comunicatul conferinței dela Belgrad, a căruia analiză o face. În concluzie scrie:

„Comunicatul dela Belgrad nu va înceta, timp îndelungat încă, să facă obiectul comentariilor cele mai di-

verse. După părerea noastră, valoarea lui constă, mai ales, în faptul că, el ține seamă de realitatea internațională și că departe de a sacrifica formulele intrasigente, Consiliul a găsit bunul mijloc de a servi pacea“.

„Înțeleptul om de Stat Mihail Magiarof, în articolul său din ziarul MIR, cu data de 8 Aprilie, consacrat Micii Înțelegeri, combate cu mult discernământ tezele adversarilor Micii Înțelegeri și afirmă categoric că, „pentru Bulgari, existența Micii Înțelegeri este o garanție că liniștea va fi păstrată în Balcani“.

VIZITA PREȘEDINTELUI BENEȘ LA BELGRAD

Presa iugoslavă.

Făcându-se ecoul entuziasmului arătat de populația din Belgrad, cu prilejul sosirii în Capitală a d-lui Eduard Beneș, președintele Republicii Cehoslovace, ziarurile din 6 Aprilie consacră primele pagini în întregime, relatării modului cum a fost primit marele om de Stat, primire care depășește în căldură și în spontaneitate tot ce se putea închipui, deși se cunosc simpatii profunde de care se bucură d-l Beneș în toate claslele poporului iugoslav. „Această recepție, în care, cum scrie ziarul PRAVDA, Capitala și-a pus întreaga inimă, a constituit cu adevărat o grandioasă manifestare de amicitie și fraternitate între Iugoslavia și Cehoslovacia.

În consecință, ziarurile relatează cu cele mai mici amănunte sosirea în gara Belgrad și ceremoniile la care a dat naștere această sosire, ovațiunile delirante care au întovărășit pe tot parcursul cortegiului prezidențial și prințiar, apoi revista trupelor, care a deslănțuit din nou entuziasmul și aclamațiile mulțimii.

Semnaland vizitele protocolare pe care președintele Beneș le-a făcut sau le-a primit în cursul după amiezii, ziarurile relevă între altele că șeful Statului cehoslovac a fost la ora 18 oaspetele M. S. Reginei Maria la palatul regal și că, cu acest prilej, d-l Beneș a remis M. S. Regelui Petru II, colierul ordinului Leul Alb.

Ziarele publică de asemenea textul integral al cuvântărilor ținute la dineul de gală de aseară, dela palatul regal, de Principele Regent Paul și de președintele Beneș.

Ziarele din Zagreb și din Liubliana sunt la fel de entusiaste în aprecierea importantei acestei vizite“.

JUTARNI LIST, scrie, între altele, că vizita d-lui Beneș nu are numai caracterul unei vizite de curtoazie, ci va fi o vizită rodnică, ale cărei rezultate vor constitui o nouă afirmație a politicii de consolidare dusă de cele două țări.

În legătură cu vizita la Oplenatz, PROVDA scrie, între altele: „Cu o adâncă emoție născută dintr'un respect nefermărit pentru persoana Regelui Cavaler, dispărut atât de tragic și din amintirile unei colaborări care a colaborat câteva zeci de ani, șeful Statului cehoslovac, a pătruns azi în mausoleul în care odihnesc rămășițele pământești ale celor doi mari Suverani ai Iugoslaviei: Regele Petru și Regele Alexandru“.

Ziarul adaogă că în tot cursul ultimilor ani s'au desfășurat eforturi în vederea organizării securității și a menținerii păcii între popoare de către Statele Micii Înțelegeri.

Intr'un articol intitulat „Voca inimii“ ziarul SAMUPRAVA din 7 Aprilie scrie, între altele, că primirea și șederea la Belgrad a președintelui Beneș a arătat lumii întregi că Cehoslovacia și Iugoslavia sunt strâns și indisolubil legate nu numai prin comunitatea intereselor lor și prin tratate, ci și printr'o comunitate de sentimente care își au izvorul în comunitatea de rase și în asemănarea de limbă și de destin istoric.

„Primirea spontană și entuziastă, continuă SAMUPRAVA, care s'a făcut președintelui Beneș, dovedește din nou că alianța noastră cu Cehoslovacia, cum de altfel și pactul Micii Înțelegeri, sunt mai solide ca oricând și în fața lor se sfarmă toate intrigile puse la cale de cei pentru care Mica Înțelegere constituie întotdeauna un obstacol“.

Ziarul încheie astfel: „Salutând pe președintele Beneș în clipa când se înapoiază în țara sa, așa cum l-am salutat la sosire, salutăm de asemeni în persoana sa întregul popor cehoslovac cu care suntem uniți prin atâtea legături de sânge și tradiție, ca și printr'o misiune comună în Europa centrală, misiune careia Iugoslavia i-a rămas credincioasă ca și ceilalți aliați ai săi din Mica Înțelegere“.

PRAVDA scrie: „În clipa plecării sale președintele Beneș a putut să-și dea seama odată mai mult de sentimentele de afecțiune pe care i le-a arătat Belgradul, centrul națiunii, mândru de înalta sa conștiință națională și care a știut de asemeni de data aceasta să preamărească alianța de fraternitate iugoslavo-cehoslovacă, afirmând în același timp forța Micii Înțelegeri, garantă și păzitoare a păcii“.

Plecarca președintelui Beneș și manifestațiile călduroase care l-au însoțit, dau ziarurilor din 8 Aprilie, prilejul de a reveni asupra semnificației acestei noi dovezi de solidaritate și fraternitate între cele două popoare.

Ziarul VREME consacră vizitei președintelui Beneș un articol de fond. După ce autorul amintește puternica impresie pe care a făcut-o asupra poporului iugoslav, pelerinajul președintelui Beneș la Oplenatz, el trece la conversațiile politice care s'au desfășurat între ceremonile protocolare.

„Aceste conversații, scrie ziarul, au îngăduit să se constate din nou că Iugoslavia își îndeplinește cu lealitate toate angajamentele și că folosește întreaga sa putere spre a garanta independența Cehoslovaciei, ca propria ei independență.

„În persoana președintelui Beneș, am salutat pe șeful unui popor frate și aliat“.

Mai departe ziarul arată că Praga, București și Belgrad, sunt de acord spre a condamna politica care tinde a împărți Europa în două tabere ideologice.

„Conversațiile pe care președintele Beneș le-a avut la Belgard nu au făcut decât să confirme hotărârile luate cu câteva zile înainte de consiliul permanent al Micii Înțelegeri. Hotărârile acestea sunt cunoscute și nu putem decât să adăugăm că au fost luate în unanimitate. Dacă ele nu satisfac pe toată lumea, vina nu este nici a Iugoslaviei, nici a Cehoslovaciei, nici a României. Vizita președintelui Beneș a făcut dovada strălucită că nu poate fi vorba de o slăbire a Micii Înțelegeri“.

PRAVDA, într'o corespondență din Praga, scoate în relief importanța ultimei reuniuni a consiliului permanent al Micii Înțelegeri, care a precedat vizita oficială la Belgrad a președintelui Beneș.

PRAVDA încheie subliniind bucuria cu care opinia publică cehoslovacă a urmărit vizita la Belgrad a d-lui Beneș și cu care a primit știrea vizitei apropiate la Praga a Principei Regent Paul al Iugoslaviei.

Ziarele de seară trec în revistă presa străină, subliniind excelenta impresie produsă de comunicatul oficial publicat ieri la Belgrad, asupra întrevederilor politice dintre Principele Regent Paul, președintele Beneș și d-l Stoiadinovici.

Ziarele relevă în special comentariile presei austriace care subliniază că Mica Înțelegere este chemată să devină un factor foarte important în crearea unei Europe centrale autonome.

Ziarele iugoslave din 9 Aprilie publică textul telegramelor schimbate între A. S. R. Principele Regent Paul și președintele Beneș, în momentul când acesta a părăsit teritoriul iugoslav.

Pe de altă parte, ziarul POLITIKA, revenind asupra conferinței Micii Înțelegeri, consacră articolul de fond, hotărârilor luate cu acest prilej, analizând punct cu punct, pasajele comunicatului oficial. Articolul încheie spunând că și de data aceasta Mica Înțelegere a desamăgit pe cei care preziceau dispariția ei, sau slăbirea acestui organism.

Presa franceză.

Vizita d-lui Beneș la Belgrad este reținută de toată presa franceză, ca evenimentul dominant al acestei săptămâni.

Toate ziarele din 7 Aprilie relevă primirea deosebit de călduroasă pe care poporul iugoslav a făcut-o președintelui Beneș, a cărui vizită a depășit astfel cadrul protocolar și a însemnat o adevărată demonstrație națională a prieteniei popoarelor iugoslav și cehoslovac. LE TEMPS scrie:

„Vizita președintelui republicii cehoslovace la Belgrad este considerată de poporul iugoslav drept o manifestație strălucită a amicitiei care unește Iugoslavia, Cehoslovacia și România, amicitie care constituie baza însăși a Micii Înțelegeri.

„Totul dă de gândit că, convorbirile pe care d-l Beneș le va avea cu conducătorii iugoslavi, vor fi de o importanță capitală pentru noua dezvoltare a politicii generale a Micii Înțelegeri.

„Intr'adevăr, Mica Înțelegere, cu toate că a rămas credincioasă principiilor care constituie rațiunea ei de a fi, urmează să se adapteze împrejurărilor noi care se ivesc în Europa Centrală și Orientală.

„Acordul austro-german din 11 Iulie 1936, nu a pus capăt stării de nesiguranță care apasă asupra relațiilor între Viena și Berlin, politica concertată italo-germană, amenințările presei național-socialiste contra Cehoslovaciei, în fine recentele acorduri italo-iugoslave, au pus Mica Înțelegere față de condiții politice deosebite de acelea care existau până astăzi.

„Pe de altă parte, înțelegerea care s'a stabilit între Viena și Budapesta în vederea organizării economice a regiunii dunărene, dovedește că Ungaria este pe cale, astăzi, de a înjgheba raporturi personale cu Statele Micii Înțelegeri, fără a reveni asupra reglementărilor politice și teritoriale pe care maghiarii nu încetează de a le reclama.

„O atare politică implică prudență și bună credință în cadrul absolutei solidarități a celor trei State grupate pentru salvagardarea intereselor lor comune. Ea mai cere continuarea acțiunii exterioare comune, pe planul european, al României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei, acțiune comună care nu se poate concepe decât pe baza pactului Societății Națiunilor și a acordurilor existente cu celelalte puteri.

„Esențialul este ca apropierea italo-iugoslavă, care este un bun lucru în sine, să nu aibă ca consecință directă de a împinge pe unul din Statele Micii Înțelegeri spre căi noi în care celelalte două țări aliate nu l'ar putea urma.

„Salvagardarea ordinii europene cere ca apropierea italo-iugoslavă, să nu constituie un element de disociere a Micii Înțelegeri, ci să servească dimpotrivă la politica de cooperare economică a întregului grup cu Italia, ca și cu toți ceilalți vecini pentru consolidarea vieții economice a Europei Centrale.

„Ori care ar fi rezultatele eforturilor desfășurate în acest sens, putem socoti că vizita d-lui Beneș la Belgrad este de natură să ușureze o îndreptare, interesând ordinea generală în Europa“.

Comentând călătoria d-lui Beneș la Belgrad, LE PULVAIRE scrie: „Sărbătorind pe d-l Beneș, democrația iugoslavă își manifestă credința față de regimul libertății cetățenești, care este regimul Cehoslovaciei și față de organizarea păcii pe baza securității colective, care a fost politica de totdeauna a guvernelor din Praga“.

Ziarul adaugă că nu crede a se înșela afirmând că poporul iugoslav a adus totodată și un omagiu Franței, prietenă credincioasă a Cehoslovaciei și a cărei politică se întemeiază pe aceleași principii de libertate și de pace.

In L'HOMME LIBRE, Thouvenin scrie: „Putem fi asigurați că președintele Beneș va arunca o nouă lumină asupra evoluției politice a Micii Înțelegeri. Oricât de tânăr ar fi d-l Beneș, el va putea vorbi ca un veteran al politicii internaționale. Învățămintele experienței sale nu vor fi trecute cu vederea“.

L'OEUVRE scrie:

„D-l Beneș a discutat foarte sincer cu d-l Stoiadinovici și i-a declarat foarte lămurit că dacă acordul italo-iugoslav înseamnă o politică particulară a Iugoslaviei cu axa Roma-Berlin, el ar trebui să tragă pentru Cehoslovacia toate consecințele, dar dacă acest acord un înseamnă decât o mai bună înțelegere cu Italia, Praga l'ar accepta“.

L'ECHO DE PARIS din 8 Aprilie, în legătură cu convorbirile pe care d-l Beneș le-a avut la Belgrad cu Prințul Paul și cu d-l Stoiadinovici, scrie următoarele:

„Cei care guvernează Iugoslavia se recunosc incapa-

bili de a o menține pe linia tradițională absolută a Micii Înțelegeri, și anume: aderare la sistemul de securitatea colectivă, apărare a ordinii politice și teritoriale, strânsa cooperare cu Franța. Ei declară că sistemul de securitate colectivă nu a luat formă efectivă în 1935—1936 și că Franța se află prea departe. Tot ce pot făgădui este de a rezerva libertatea lor de acțiune pe o durată cât mai lungă. Dacă întâmplător ar apare că o coaliție în măsură de a repurta victoria ar putea fi formată contra agresorului eventual, ei ar fi foarte fericii să facă parte din ea“.

JOURNAL DES DÉBATS din 8 Aprilie scrie între altele:

„Din punct de vedere politic, convorbirile șefului Statului cehoslovac cu Prințul Paul și conducătorii iugoslavi, au îngăduit examinarea amănunțită a tuturor chestiunilor deja desbătute în ajun de conferința Micii Înțelegeri.

„Punctul delicat al situației create de acordul italo-iugoslav, rezidă în comentariile și interpretările presei străine, ale căror concluzii sunt departe de a fi identice.

„Intr’adevăr, pe când Belgradul menține acest acord în cadrul politicii ei tradiționale, presa italiană se încapățânează să prezinte acest acord ca preludiul unei orientări noi care ar îndepărta progresiv Iugoslavia din circuitul european în care până astăzi și-a găsit siguranța.

„Toate perspectivele care se arată în Europa, tensiunea germano-polonă, curentul care se desemnează în Germania pentru o apropiere cu Rusia Sovietică, au fost examinate la Belgrad, și președintele Beneș părăsește Capitala, cu o credință nouă în sentimentul de răspundere comună care leagă popoarele Micii Înțelegeri“.

Presa engleză

Ziarele conservatoare din 6 Aprilie în frunte cu *TIMES*, se mărginesc a descrie entuziasmul primirii președintelui Beneș la Belgrad, pe când *MORNING POST*, *DAILY HERALD* și alte ziare liberale și socialiste nu scapă ocazia de a menționa demonstrațiile anti-italiene. In această privință:

DAILY TELEGRAPH scrie: „Leaderii vechi politici întrețin mari speranțe că d-l Beneș va fi în stare să convingă pe conducătorii iugoslavi că, depărtându-se de Mica Înțelegerere, ei pun în primejdie adevăratele interese ale țării lor“.

MORNING POST din 7 Aprilie găsește că entuziasmul arătat de populație, președintelui Beneș, a dovedit că vizita a fost un triumf personal al șefului Statului cehoslovac.

MANCHESTER GUARDIAN din 8 Aprilie constată că d-l Beneș a reușit să oprească mișcarea Iugoslaviei către blocul italo-german și să întărească foarte mult situația Micii Înțelegeri.

TIMES, cu aceeași dată, analizează comunicatul oficial, trăgând concluzia că Mica Înțelegerere a ieșit întărită și că propunerile franceze pentru un pact de asistență mutuală n’au fost respinse la Belgrad, ci numai s’a amânat discuția lor până ce acest pact va fi examinat mai amănunțit.

Același ziar din 9 Aprilie face și o legătură cu protocolul dela Roma, scriind:

„Deși ar fi prematur de a presupune că un rezultat al recente apropieri a Iugoslavia cu Italia și al vizitei d-lui Beneș, ar fi intrarea țărilor Micii Înțelegeri într’un acord colectiv cu puterile semnatare a protocolului dela Roma, este totuși evident că planul pentru o mai strânsă cooperare în bazinul dunărean, începe să ia formă“.

MANCHESTER GUARDIAN din 9 Aprilie, revine asupra întregii chestiuni, arătând că vina pentru apropierea italo-iugoslavă o poartă Franța, care a refuzat să îndeplinească atât cererea Iugoslaviei pentru un tratat de alianță sau pact mutual de asistență cu Franța, precum și propunerea făcută Franței în Iunie trecut, pentru un pact de asistență mutuală între Franța și Mica Înțelegerere.

Găsește că pactul italo-iugoslav ar fi incompatibil cu tratatul Micii Înțelegeri din 1933, iar conferința dela Belgrad ar fi fost o nereușită pentru diplomația franceză.

Presa greacă.

Toate ziarele sunt de acord în a recunoaște că această vizită, determinată mai dinainte, indiferent de hotărârile la care avea să ajungă Consiliul Micii Înțelegeri, nu este lipsită de caracter politic.

ATHINAÏKA NEA dela 6 Aprilie afirmă: „E evident că la Belgrad urmează să se ducă convorbiri privind solidaritatea Statelor Micii Înțelegeri față de noile primejdii care au fost create pentru câțiva dintre membrii săi, fără a fi fost prevăzute de pactul dela începutul înființării Micii Înțelegeri“.

KATHIMERINI dela 6 Aprilie crede că prevederile pesimiste ale presei franceze, cu privire la continuitatea viitoare și la solidaritatea Micii Înțelegeri, nu par îndreptățite dacă ar judeca cineva după primirea cu adevărat entuziastă pe care a rezervat-o Belgradul d-lui Beneș. Ziarul adaugă:

„Aceste manifestări dovedesc atașamentul sincer al poporului iugoslav față de vechile sale alianțe“.

ELEFATHERON VIMA din 7 Aprilie, afirmă că vizita d-lui Beneș arc o ființă politică. Trecând în revistă problemele care se pun pentru Cehoslovacia și nevoia pe care o simte acest Stat de a avea cu ea soliditate Statele Micii Înțelegeri, afirmă părerea că reușita unor negocieri eventuale în favoarea încheierii unui nou pact regional al tuturor Statelor dunărene ar atârna și de consimțământul Germaniei, care, subordonează încheierea unui atare pact, încheierii prealabile a pactului occidental.

PROIA dela 7 Aprilie afirmă că: „D-l Beneș, a cărui țară are nevoie de prietenia franceză, lucrează din toate puterile ca să vadă din nou Mica Înțelegerere atașată Franței. Ziarul susține că greutatea crește și din faptul că Marea Britanie fiind satisfăcută de declarația Micii Înțelegeri, cu privire la devotamentul ei față de Societatea Națiunilor, nu pare să arate un interes deosebit pentru orientarea acestui organism“.

ELEFATHERON VIMA revine la 9 Aprilie cu o notă comentatorie a comunicatului dat după plecarea d-lui Beneș, afirmând: Felul cordial în care poporul iugoslav și-a arătat sentimentele față de d-l Beneș, este sortit să risipească definitiv orice svon despre lănczirea legăturilor din sânul Micii Înțelegeri“.

Presa bulgară.

Presa bulgară a dat o specială atențiune vizitei la Belgrad a președintelui republicii cehoslovace.

Urmând imediat după conferința Consiliului Micii Înțelegeri, vizita aceasta a fost pusă în legătură directă și cu politica acestei grupări.

D-l Vazof, directorul ziarului MIR și fost ministru plenipotențiar la Praga, scrie în numărul din 6 Aprilie următoarele:

„Vizita președintelui Beneș oferă posibilitatea de a se anunța pe față unitatea de vederi a Statelor Micii Înțelegeri.

„Unitatea aceasta de vederi a existat întotdeauna, când a fost vorba de chestiuni importante. Toemai de aceea sunt zaradnice speranțele dispariției apropiate a acestei constelațiuni politice“.

Celelalte ziare au recunoscut de asemenea că vizita aceasta a sudat legăturile dintre Statele Micii Înțelegeri.

LA PAROLE BULGARE din 8 Aprilie, comentând vizita președintelui Beneș la Belgrad, constată că vizi-

tele și întâlnirile care au avut loc la Belgrad în cursul ultimelor luni, au dovedit că Iugoslavia constituie un factor important în politica internațională, care nu trebuie sub-estimat.

Vizita d-lui Beneș își mai propune să facă mai intime legăturile care există între cele două națiuni slave.

Presa elvețiană.

DER BUND din 13 Aprilie se ocupă de viitorul Micii Înțelegeri, în legătură cu vizita președintelui Beneș la Belgrad.

Ziarul crede că, solidaritatea Micii Înțelegeri este efectivă, însă afirmă doar că știrile despre un desacord au rezultat numai din chestiunea completării pactului cu unul de asistență mutuală față de orice agresor. Ziarul susține că această idee n'ar fi găsit răsunet în Iugoslavia și că problema a fost doar amânată.

BASLER NACHRICHTEN din 12 Aprilie constată și el o îmbunătățire a situației Micii Înțelegeri, în ce privește solidaritatea ei, datorită intervenției d-lui Beneș.

CĂLĂTORIA MINIȘTRILOR TURCI ÎN IUGOSLAVIA

Presa iugoslavă.

Toate ziarele iugoslave s'au ocupat pe larg de vizita d-lor Ismet Inonu și Rustu Aras la Belgrad, subliniind cordialitatea raporturilor dintre cele două State.

Redăm mai jos pasajele cele mai interesante din comentariile făcute cu acest prilej de presa iugoslavă.

Astfel ziarul VREME, oficiul guvernului, scrie în numărul din 13 Aprilie:

„Opinia publică mondială și-a îndreptat din nou ochii spre Belgrad. Șederea d-lui Ismet Inonu printre Iugoslavi, a atras via atențiune a opiniei publice străine. Toți sunt sub impresia că cei doi premieri autoritari vor întâlniri, cu prilejul acestei întâlniri dela Belgrad, politica solidarității și independenței balcanice, ale cărei baze au fost puse de către doi mari șefi: defunctul Rege Alexandru și Kemal Atatürk“.

POLITIKA din 11 Aprilie scrie:

„Călătoria președintelui de Consiliu și a ministrului de afaceri străine, este, fără îndoială, întoarcerea unei polițe, este însă în același timp o nouă manifestare a Turciei lui Kemal, că rămâne Stat european. Este un memento pentru Europa că Turcia e aci, aproape de ea și că va depune toate eforturile pentru a se ține seamă de ea“.

Același ziar, în numărul său din 15 Aprilie, comentând comunicatul oficial dat în urma vizitei la Belgrad a d-lui Inonu, scrie:

„El este scurt, chiar aceasta vorbește clar.

„Perfecta identitate a intereselor comune iugoslave și turcești a fost subliniată în primul rând, după cum și merită, deoarece dela reluarea relațiilor cu Turcia n'a fost, în adevăr, o armonie mai potrivită și o unanimitate în toate domeniile activității diplomatice comune în ultimii doisprezece ani. Această conformitate de interese

comune s'a manifestat chiar acum la Belgrad, cu prilejul desbaterii tuturor chestiunilor care sunt la ordinea zilei.

„In urma sesiunii dela Atena a Înțelegerii Balcanice, la care au fost desbătute de asemenea relațiile armonice și activitatea comună a celor patru țări care fac parte din această grupare politică, s'au produs evenimente despre care s'a putut discuta și ulterior. Aceasta s'a făcut de data aceasta la Belgrad.

„Comunicatul oficial nu pierde ocazia de a spune că reprezentanții Iugoslaviei și Turciei au „procedat la studierea situației în care se află angajamentele“, care reies din pactele semnate de către cele două State“ și, de asemenea despre angajamentele care au fost contractate în ultimul timp și cu alte țări.

„Este sigur că aici este în chestiune mai întâi examinarea situației create prin semnarea pactului de prietenie eternă bulgaro-iugoslav, apoi de înțelegerea politică și economică încheiată între Italia și Iugoslavia.

„Comunicatul dat de d-nii Inonu și Stoiadinoviei și R. Aras, subliniază mai ales că d-lor „au observat cu satisfacție că toate acele angajamente corespund întru toate scopului spre care tinde politica celor două țări și aceasta, natural — ceea ce este de o deosebită importanță — „în cadrul Înțelegerii Balcanice și în conformitate cu pactul Societății Națiunilor“.

„Prin aceasta, de data asta a fost confirmată soliditatea organizației Înțelegerii Balcanice și a principiilor Societății Națiunilor pe care este concepută. Prin aceasta au fost desmunițe mai bine, fără îndoială, toate intrigile transparente și de prisos din străinătate asupra îndepărtării dela obligațiunile luate.

„Colaborarea Iugoslaviei și a Turciei în cadrul angajamentelor comune servește mai bine, fără îndoială, atât interesele celor două țări ale noastre, cât și acelea ale păcii generale“.

PRAVDA din 12 Aprilie afirmă:

„Suntem informați că în timpul șederii miniștrilor turci va fi vorba despre posibilitatea încheierii unei înțelegeri mai largi asupra chestiunilor Mediteranei, anume între țara noastră, Grecia și Turcia, pe de o parte și Italia pe de cealaltă. Această înțelegere, conform comentariilor presei străine, ar urma să fie în conformitate cu „Gentlemen's Agreement-ul“ încheiat între Italia și Anglia“.

Iar la 13 Aprilie adaugă:

„Convorbirile duse între miniștri turci și d. Stoia-dinovici au fost călăuzite de idealurile amintite mai sus. Mediterana este un important factor al păcii europene. De aceea este în interesul tuturor țărilor care se limitează cu Mediterana să reglementeze toate chestiunile care ar putea duce la o neînțelegere. Aceasta au și făcut țările balcanice prin înțelegeri separate cu cea mai apropiată putere mediteraniană, Italia, și este probabil că acele înțelegeri separate vor fi legate într-o înțelegere mediteraniană generală, care ar rezolvi și acele chestiuni care în înțelegerile separate n'au fost tratate“.

SAMUPRAVA din 12 Aprilie, în legătură cu vizita d-lui Ismet Inonu, subliniază soliditatea Înțelegerii Balcanice:

„Inspirate întotdeauna numai de dorința de pace și de dezvoltarea pacifică a popoarelor lor, totdeauna pregătite pentru o colaborare politică și economică loială cu toți vecinii, Turcia și Iugoslavia s'au întâlnit întotdeauna pe aceeași cale și nu este nicio surpriză că inițiativa luată acum patru ani de către defunctul Rege Alexandru, întâmpinat de o primire călduroasă la d. Kemal Atatürk, care este animat de aceleași idei în ce privește organizarea păcii. Rezultatul întâlnirii de pe malurile Bosforului a celor doi, mari Șefi de State, a fost crearea Înțelegerii Balcanice, care a constituit cel mai important eveniment politic al istoriei Balcanilor în ultimii douăzeci de ani.

„Dela epoca aceea, Înțelegerea Balcanică a dovedit că a fost o instituție pozitivă și constructivă, un instrument de pace și de colaborare sănătoasă a Statelor balcanice. Ea este, cu Mica Înțelegere, unul din cele mai solide elemente de pace europeană, neavând niciun caracter ofensiv, nicio tendință destructivă, și de aceea activitatea Înțelegerii Balcanice a adus cele mai bune rezultate în cursul celor patru ani de existență a ei“.

Iar în numărul din 14 Aprilie, scrie:

„Înțelegerea Balcanică este în adevăr o creație comprehensibilă și clar văzătoare a oamenilor de Stat. Ea a risipit pentru totdeauna întunecoșii nori ai unui trecut trist. Ea a luminat sufletele cu o rază de speranță într'un viitor mai bun și mai fericit.

„Turcia și Iugoslavia sunt stâlpi solizi ai acestei alianțe constructive și pacifice. Întâlnirea oamenilor responsabili ai celor două țări balcanice aliante, depășește cadrul unui gest de curtoazie internațională și îmbracă caracterul unei mari importanțe politice, constituind un nou eveniment destinat de a influența asupra păcii și o garanție pentru toți adevărații amici ai păcii. Aceasta a fost, de altfel, relevant de către cei doi șefi de guvern în toasturile unde au constatat cu o vădită satisfacție că întâlnirea dela Belgrad este o nouă dovadă de dorința ca Iugoslavia și Turcia să lărgească și să desvolte politica pozitivă și fructuoasă a Înțelegerii Balcanice“.

Ziarul încheie spunând: „Întărirea prieteniei turco-iugoslavă trebuie să fie salutată ca o contribuție la consolidarea Înțelegerii Balcanice, în spiritul marelui principiu, Balcanii popoarelor balcanice. Balcanii au deve-

nit, grație clarviziunii oamenilor lor de Stat, care au creat și consolidat Înțelegerea Balcanică, o regiune europeană în care pacea e mai bine asigurată“.

L'ECHO DE BELGRADE din 14 Aprilie, într'un articol intitulat: „Convorbirile turco-iugoslave și Orientul apropiat“, scrie următoarele:

„Paralelismul este izbitor între politica Turciei și aceea a Iugoslaviei, și una și alta hotărâte să nu meargă în întâmpinarea intereselor unei terțe puteri, însă nu mai puțin hotărâte de a rămâne stăpâne ale afacerilor și destinelor lor. Acest acord asupra principiilor politice externe a fost tradus în fapt. Iugoslavia, în ultimul timp, a fost întotdeauna înțeleasă și aprobată la Ankara. Guvernul Turciei n'a făcut nicio obiecțiune la pactul bulgaro-iugoslav, iar d. R. Aras i-a luat chiar public apărarea. Mai recent, apropierea italo-iugoslavă a fost ușurată prin întâlnirea contelui Ciano cu d.l R. Aras la Milano.

„Vizita d-lui Ismet Inonu și a eminentului său ministru de afaceri străine prelungeste acest efort de cooperare, fericit început. Dacă ne raportăm la concluziile ultimei conferințe a Înțelegerii Balcanice, ținută la Atena, vom remarcă că cele patru puteri aliante au salutat cu totul particular gentlemen's agreement-ul italo-britanic ca „un factor important pentru menținerea păcii și a Statului-quo existent în Mediterană“.

„Rămâne deci de determinat în ce condițiuni Statele membre ale Înțelegerii Balcanice sunt gata să organizeze colaborarea cu Italia în basinul Mediteranei orientale. Asupra acestui punct, paralelismul între politica turcă și iugoslavă este deosebit de remarcabil. Turcia a semnat, de asemenea, în 1928 un tratat cu Italia care n'a putut să-și aducă roadele; tot așa cum ultimele acorduri italo-iugoslave se leagă de tratatul din 1924, așa și conversația contelui Ciano și a d-lui R. Aras dela Milano, ce a avut loc acum câteva săptămâni, tinde spre a da vigoare tratatului din 1928“.

Ziarele iugoslave din 19 Aprilie, continuă să se ocupe de călătoria d-lor Ismet Inonu și Rustu Aras, primul-ministru și ministrul de externe turci, în Iugoslavia.

Ziarul VREME publică un lung articol, intitulat: „Luându-ne rămas bun dela d-nii Ismet Inonu și Rustu Aras“, în care, după ce subliniază impresia neștearsă lăsată de cei doi oameni politici turci în Iugoslavia, scrie între altele:

„În cursul acestei vizite, națiunea iugoslavă a manifestat credința sa neclintită în alianța turco-iugoslavă.

„Iugoslavia toată aprobă alianța noastră cu Statele Micii Înțelegeri și ale Înțelegerii Balcanice. Țara aprobă și linia noastră de conduită în politica externă, conform căreia nu trebuie să împărțim Europa în democrații și regimuri autoritare. Asemenea regimuri sunt chestiuni care privesc pe fiecare Stat în parte. Cine vrea să împartă cu noi binele și răul, este prietenul nostru.

Atunci când Carol de Habsburg a încercat să pătrundă în Austria, Cehoslovacia a mobilizat și tot așa am făcut și noi. D. Kemal Atatürk a trimis o telegramă la Belgrad, arătând că Turcia este gata să mobilizeze dacă Iugoslavia are nevoie de concursul ei. Și unii și alții s'au dovedit prietenii noștri“.

În încheiere, ziarul subliniază că politica de apropiere pe care o fac actualmente Statele balcanice, poate fi dată ca exemplu restului Europei.

SAMUPRAVA publică un articol intitulat „Belgrad-Sofia și Ankara“, în care amintește mai întâiu primirea

entuziastă care s'a făcut d-lor Ismet Inonu și Rustu Aras în timpul vizitei lor în Iugoslavia. Apoi adaugă:

„Această călătorie, care constituie o impunătoare manifestare a amicitiei turco-iugoslave, dovedește în mod clar că marile mase ale poporului aprobă politica noastră externă, care nu tinde să împartă Statele europene în State democratice și în State cu regim autoritar“.

După ce aduce laude reprezentanților democrației cehoslovace, ziarul continuă: „Poporul nostru, de asemeni, nefăcând nicio diferență, așa cum ar voi să o facă pe propria lor socoteală unii șefi ai opoziției, a primit cu entuziasm pe străluciiți reprezentanți ai Turciei, cu regim autoritar. Iugoslavia nu a uitat telegrama adresată de președintele Kemal Atatürk a doua zi după tragica dată de 9 Octomvrie 1934, în care acesta a declarat că este gata să mobilizeze țara sa în cazul când Iugoslavia ar avea nevoie. Nici atunci, nici azi, poporul nostru, în credincioasa sa prietenie față de Turcia, nu s'a întrebat care este regimul ei. Președintele Kemal Atatürk și d. Ismet Inonu și-au putut da seama de aceasta personal și din tot sufletul poporul nostru îi exprimă recunoștința întregii Iugoslavii.“

„Când d-l Inonu va părăsi Iugoslavia, drumul său va fi prin Sofia. D-sa va trece astfel peste o frontieră liberă, precursora unei epoci de comprehensiune și amicitie în Balcani. Drumul dela Belgrad la Sofia este acum mai larg și mai liber. El duce mult mai departe, prin Tracia, la Ankara“.

SAMUPRAVA relevă: „Încă dela venirea sa la putere, d. Stoiadinovici a declarat că drumul Istanbulului, pe care l-a găsit plin de ierburi și rău întreținut, trebuie să fie reparat și dat din nou circulației, el fiind o mare arteră economică și pacifică a Balcanilor. Nu au trecut nici cinci ani de atunci și aceste deziderate au fost transformate în realități. Drumul pe care pleacă d-nii Ismet Inonu și Rustu Aras, duce la liniștirea definitivă a Balcanilor. Acest drum, dela Belgrad la Ankara, prin Sofia, sigur, trainic, larg și liber, este baza stabilității în Peninsula Balcanică“.

Presă turcă.

LA RÉPUBLIQUE din 11 Aprilie, în editorial, după ce subliniază manifestațiile de simpatie care au însoțit călătoria președintelui de Consiliu și a ministrului de afaceri străine ai Turciei, scrie: „Legăturile de prietenie dintre Iugoslavia și Turcia sunt atât de puternice și atât de sincere încât această călătorie ese din cadrele unei simple vizite. Și, cu drept cuvânt, crește în ochii națiunilor în proporția unui foarte mare eveniment politic.“

„Nu trebuie să se găsească exagerat acest fapt pentru două mari națiuni care sunt atât de strâns legate una de alta; ei dimpotrivă, trebuie considerat ca un eveniment foarte natural“.

In numărul din 14 Aprilie, același ziar, scrie:

„Vizita primului ministru ture, Ismet Inonu, la Belgrad, a servit să împrăstie atmosfera de îndoială și suspiciune, care există față de Iugoslavia și indirect față de țările Micii Înțelegeri și ale Înțelegerii Balcanice.“

„Statele făcând parte din cele două Înțelegeri, sunt convinse că niciun element turburător nu a intervenit în situația lor și că relațiunile lor se bizue mai mult ca oricând pe încredere reciprocă“.

Presă italiană.

Intreaga presă italiană a anunțat vizita la Belgrad, a d-lor Ismet Inonu și Rustu Aras. În unanimitate a început prin a afirma, întemeindu-se pe o știre din TIMES,

că obiectul vizitei îl va forma examinarea raporturilor dintre Turcia și Iugoslavia, în urma încheerii pactelor italo-sârb și sârbo-bulgar. Ziarele cu data de 13 Aprilie însă merg mai departe și afirmă că cred a ști că se va studia între reprezentanții guvernelor sârb și ture posibilitatea încheierii unui pact între Turcia, Grecia și Iugoslavia, pe de o parte și Italia pe de altă parte, cu privire la fixarea raporturilor reciproce în basinul mediteranean, după modelul acordului italo-britanic.

Presă din 14 și 15 Aprilie însă revine asupra acestei din urmă informațiuni, afirmând că, „nimic nou nu s'a hotărât la Belgrad“, și adaugă că versiunea pactului nu se confirmă, niciunul din Statele citate neavând interese contrarii în Mediterana, care să reclame o reglementare nouă.

Presă engleză.

MORNING POST din 21 Aprilie, este informat din Belgrad, că unul dintre rezultatele vizitei d-lui Ismet Inonu, primul ministru ture, la Belgrad, a fost prepararea terenului pentru intrarea apropiată a Bulgariei în Înțelegeria Balcanică.

„Întru cât privește pe Iugoslavia și Turcia, încheie ziarul, nu există nici cea mai mică dificultate pentru acest pas, deoarece Bulgaria are deja pacte de prietenie și neagresiune cu amândouă aceste țări; iar raporturile lor mutuale se dezvoltă într'o atmosferă amicală. Singurul obstacol este Grecia, din cauza chestiunii ieșirii la marea Egee“.

Presă greacă

Dacă vizita la Belgrad a d-lor Ismet Inonu și Rustu Aras, a ocupat atențiunea presei elene, în ziua de 13 Aprilie, sub forma unor ample telegrame informative, comentariile acestei prese asupra vizitei au fost tardive și limitative la un singur ziar: KATHIMERINI. La 16 Aprilie, suszitul ziar se feliicită că vizita dela Belgrad a dat prilejul să se constate încă odată intangibilitatea Înțelegerii Balcanice.

„S'a constatat totodată, — scrie ziarul — că colaborarea turco-iugoslavă rămâne în cadrul Societății Națiunilor neschimbată și cordială ca în prima zi: Opinia publică greacă a urmărit rezultatele dela Belgrad cu bucurie“.

La 18 Aprilie același ziar publică, sub titlul „Pacea Balcanică“, un editorial din care redăm:

„Ziarele turcești subliniază că d-nii Ismet Inonu și Rustu Aras, au făcut la Belgrad o vizită care a ajutat să clarifice și mai mult situația balcanică și să dovedească cât de indisolubilă este Alianța Balcanică a celor patru. Se știe că presa turcă nu scrie fără răspundere; trebuie deci presupus că ea exprimă opinia cercurilor oficiale. De altmintreli declarațiile premierului ture la Belgrad sunt îndeajuns de netede: toate acordurile, a spus el, semnate de Înțelegeria Balcanică întregă și sau de membrii ei separați, cu alte State, dar în cadrul obligațiilor deja acceptate, contribuie la pacea balcanică și generală. Confrații turci mai subliniază că Grecia, legată de Italia printr'un pact, poate, cu toată solidaritatea unui aliat, să salute acordul italo-iugoslav ca un acord consolidând pacea în această zonă a Europei“.

Presă greacă din 22 Aprilie, atribue un caracter împaciunitor de mare importanță declarațiilor pe care în trecerea sa prin Bulgaria, d-l Ismet Inonu, președintele Consiliului de Miniștri al Turciei, le-a făcut ziarștilor.

KATHIMERINI scrie: „Dacă ținem seama de simpatia cu care popoarele balcanice au primit pactul bulgaro-îugoslav, încrederea d-lui Ismet Inonu în idealul balcanic și îmbunătățirea raporturilor interbalcanice sunt împărtășite de toți aliații. Aceștia așteaptă să vadă în ce fel pacea stabilizată va îngloba totalitatea Statelor din peninsula, fapt indispensabil prosperității tuturor“.

PROIA declară: „D-l Ismet Inonu a proclamat principiile care constituiesc axa politicii externe a Statelor balcanice. Aceste State au aceeași credință și nădejduese să vadă în curând Bulgaria luând parte la pactul Înțelegerii Balcanice“.

Presa sovietică.

PRAVDA se ocupă de recentele convorbiri turco-îugoslave delu Belgrad.

PRAVDA subliniază contribuția pe care d-l Rustu Aras, ministrul de afaceri străine al Turciei, a adus-o la încheierea pactului dintre Iugoslavia și Bulgaria și a acordului dintre Italia și Iugoslavia și afirmă că la Belgrad s'a discutat acum chestiunea unui pact mediteranean bilateral între Italia și Turcia, între Italia și Iugoslavia și între Italia și Grecia, ceea ce ar echivala cu o tactică nouă în politica externă a Turciei.

Ziarul sovietic se ridică energic împotriva unei astfel de politici, susținând că ea ar aduce prejudicii cauzei păcii indivizibile.

CONVORBIRILE ITALO-AUSTRIACE

Presa italiană.

Presa italiană socotește întâlnirea la Veneția dintre ducele Mussolini și cancelarul austriac Schuschnigg drept o nouă etapă în procesul clarificării și a strângerii de raporturi.

LA TRIBUNA din 16 Aprilie, vorbind de apropiata întrevvedere dela Veneția, se referă la discursul pronunțat de cancelarul austriac recent la Burgerland și comentând fraza acestuia „Austriacii sunt liberi perfect să procedeze după buna lor voce“, scrie sub semnătura d-lui Guido Puccio:

„E greu de a nu recunoaște că problema astfel pusă nu ar avea reperensiuni internaționale. Nu e mai puțin adevărat, totuși, că e vorba și de oportunitate. Nimeni nu poate opri Austria de a face ceea ce vrea, dar considerațiuni de ordin politic — care au o valoare indiscutabilă — o obligă să țină seama și de părerea altora, sau cu alte cuvinte de momentul internațional“.

Apoi, trecând la Ungaria, d-l Guido Puccio scrie:

„Și același lucru trebuie să facă și Ungaria, unde există un curent în favoarea restaurării formei monarhice, care-și găsește maxima și glorioasă ei expresiune în coroana milenară și legendară a Sfântului Ștefan. Dar Ungaria recunoaște astăzi în chip clar necesitatea de a stăruii în revendicările ei fără grabă periculoasă. Dacă această grabă s'ar manifesta, ea ar putea produce un efect contrariu celui dorit. Făcând aceea ce face, amica Ungarie nu-și compromite viitorul, nu renunță la nimic, nu-și primejduiește independența. Dă dimpotrivă dovadă de realism politic“.

Despre obiectivele întrevederii dela Veneția, ziarele din 20 Aprilie spun că se va discuta asupra strângerii relațiilor dintre Italia, Austria și Ungaria, în cadrul Protocoloalelor dela Roma, iar cancelarul Schuschnigg va pune în curent pe Duce cu cele discutate la Budapesta cu ministrul ungar și la Viena cu primul-ministru cehoslovac. Se mai afirmă apoi, de către *GIORNALE D'ITALIA* și de către *LAVORO FASCISTA*, după corespondența din Londra, că cercurile oficiale britanice, din ce în ce mai interesate de cele ce se pun la cale în Europa răsăriteană, cred a ști că întrevvederele dela Veneția va servi

ca punct de plecare pentru o apropiere economică între țările aparținând Protocolului dela Roma și Mica Înțelegere, prin faptul ameliorării raporturilor austriace și ungare cu Cehoslovacia și Iugoslavia și al încheierii pactului italo-îugoslav.

GAZETA DEL POPOLO publică o punere la punct a svonorilor apărute în unele ziare străine.

Ziarul italian constată că axa Roma-Berlin rămâne intactă și că relațiile italo-austriace, stabilite prin protocolul dela Roma vor rămâne și în viitor amicale. Cu prilejul întrevederii dela Veneția nu se vor lua hotărâri în chestiunile esențiale.

In LA STAMPA din 20 Aprilie, d-l Italo Zingarelli, sub titlul „Intâlnirea dela Veneția. Orizonturi danubiene“, după ce trece în revistă toate actele politice care au precedat și motivează întâlnirea dela Veneția, scrie cu privire la restaurarea Habsburgilor, care foarte probabil că va figura printre punctele ce vor fi aduse în discuție:

„Noi socotim restaurația habsburgică drept o problemă din care ar putea deriva, într'un viitor foarte scurt, turburări pentru situațiunea internă a Austriei și prin aceasta, turburări în situațiunea întregii Europe Centrale. Dr. Schuschnigg a declarat de altminteri singur, zilele trecute, că Austriacii atribue mai multă importanță existenței Statului lor, decât formei lui de guvernământ. Față de străinătate, cancelarul apără independența țării, ale cărei destine le conduce, când afirmă că forma regimului ei este o chestiune absolut internă, care urmează să fie rezolvată potrivit normelor Constituțiunii federale din Mai 1934. Ori, după litera acestei Constituțiuni, pentru a schimba forma regimului e nevoie de consultațiunea poporului sub forma unui plebiscit. Inșă azi, ea și mâine, nu există premisele favorabile unei asemenea consultațiuni. Rămâne, bine înțeles, eventualitatea de a sui pe tron un Habsburg printr'o lovitură de Stat. O asemenea absurditate poate trece prin mintea unor descreați, în ceea ce privește persoana cancelarului Kurt von Schuschnigg, e sigur că din partea sa nu vor întâmpina nicio încurajare. Nu a trecut decât scurtă vreme de când presa oficioasă a ținut de datoria sa să pue în gardă pe legitimiști împotriva unei aventuri“.

Și d-l Italo Zingarelli continuă pledând împotriva unei apropieri a Austriei de Cehoslovacia, „tocmai acum când două țări din Mica Înțelegere: Iugoslavia și România au refuzat să adere la proiectul d-lui Beneș al pactului de asistență, care le-ar fi atras automat și imediat într'o conflagrație ce nu le-ar fi interesat direct. Apoi, o apropiere de Praga ar mai însemna nu numai trădarea idealului de spiritualitate germanică, scump lui Seipel și lui Dolfus, dar în ordinea practică, luarea unei poziții de netedă ostilitate față de Germania, intrarea Austriei într'o combinație franco-rusă, pe care chiar Cehoslovacia s'a străduit zadarnic s'o impună aliatelor sale Iugoslavia și România. Austria lui Schuschnigg nu vrea să devie național-socialistă, asta se știe. Nu înseamnă însă să intre într'un sistem anti-german“.

Și încheie, afirmând că d-l Schuschnigg se va întoarce dela Veneția cu sentimentul unei prietenii înnoite de spiritul realist al Ducelui, și încredințat că va putea desvolta în Europa Centrală o politică de consolidare, întemeiat pe prietenii încercate.

CORRIERE DELLA SERA din 21 Aprilie scrie:

„Nimeni nu poate să nu-și dea seama că Viena se găsește pe linia care merge dela Roma la Berlin și aceasta nu numai din punct de vedere geografic, dar și politic. Nimeni nu a putut să se gândească serios că Viena constituie, pe axa Roma-Berlin, o întrerupere sau un obstacol, când este atât de natural că Viena să formeze o etapă sau un punct de joncțiune“.

D-l Virginio Gayda publică în GIORNALE D'ITALIA din 22 Aprilie un articol de fond consacrat întrevederii dela Veneția a d-lor Mussolini și Schuschnigg.

Autorul articolului scrie între altele:

„In așteptarea comunicatului oficial asupra convorbirilor italo-austriace, care va fi dat vineri publicității, se pot indica de pe acum unele puncte și obiecte ale acestor convorbiri. Ele sunt următoarele: raporturile italo-austriace și raporturile ambelor țări cu țările vecine, din punct de vedere general; funcționarea protocolurilor dela Roma; interesele politice ale Italiei și Austriei în raport cu acordul austro-german din 11 Iulie 1936 și repercusiunile recentului acord italo-iugoslav asupra intereselor politice austriace ca și asupra sistemului protocolurilor dela Roma; chestiunea restaurării Habsburgilor în Austria; tendințele anumitor țări de a îndepărta Austria de cele trei puncte ale orientării sale politice, adică protocolurile dela Roma, acordurile austro-germane și acordurile italo-germane“.

D-l Virginio Gayda, afirmă apoi că întrevederea dela Veneția dobândește o valoare de clarificare tocmai și mai ales în legătură cu acest ultim punct.

In concluziune, directorul oficiosului italian susține că declarațiile făcute de cancelarul Schuschnigg, cu prilejul recentei sale călătorii la Budapesta și o realistă cântărire a intereselor naționale ale Austriei, exclud posibilitatea unei noi orientări a politicii guvernului din Viena, care să se depărteze de tradiționala linie a colaborării cu Italia, ostilă Germaniei și îndreptată spre necunoscută plină de primejdii.

IL POPOLO D'ITALIA din 23 Aprilie scrie că întrevederea dela Veneția este în perfectă armonie cu relațiile stabilite între Roma și Viena prin protocolurile dela Roma.

GIORNALE D'ITALIA, cu aceeași dată, scrie că la Veneția se vor discuta raporturile italo-austriace și raporturile celor două țări cu națiunile vecine; modul de

funcționare a protocolurilor dela Roma; tendințele unor State de a îndepărta Austria de orientarea sa politică, de protocolul dela Roma, de acordurile austro-germane și de acordurile italo-germane.

IL POPOLO D'ITALIA din 24 Aprilie scrie:

„Comunicatul oficial al întrevederii dela Veneția este clar și precis. Austria unește și nu împarte Roma cu Berlinul. Guvernul austriac este ferm hotărât să rămână credincios sistemului protocolurilor dela Roma și să-și bazeze propria sa activitate pe acordurile încheiate de Germania cu Austria și Italia. Întrevederea dela Veneția va fi primită, fără îndoială, cu satisfacție de Belgrad și București, care privesc acest lucru ca indicele solidarității și a unui sistem și situație pe care experiența italo-austriacă o consolidează și întărește și din punct de vedere economic“.

IL LAVORO FASCISTA scrie că întrevederile dela Veneția nu au avut ca scop căutarea de noi orientări, ci numai reconfirmarea valorii vechilor directive.

GIORNALE D'ITALIA din 24 Aprilie publică un articol al d-lui Gayda, în care scrie că întâlnirea dela Veneția a confirmat că nimic nu s'a schimbat în raporturile politice italo-austriace, arătând însă posibilitatea și chiar necesitatea de noi dezvoltări.

Presa austriacă.

WELTBLETT din 20 Aprilie, care exprimă adesea punctul de vedere al Ministerului Afacerilor Străine în diferite chestiuni internaționale, ocupându-se de apropiata călătorie a d-lui Schuschnigg la Veneția, scrie între altele:

„Prin ultima sa cuvântare, cancelarul Schuschnigg a adus o largă contribuție la clarificarea situației, stabilind pentru prima dată o distincție netă între existența și forma Statului.“

„Existența Statului austriac este prima sarcină a oricărei politici întemeiate pe realitate și constituie o axiomă și o garanție a păcii europene.“

„Problema formei de Stat nu poate fi confundată cu această misiune a politicii externe austriace. Iată de ce alternativa Anschluss sau restaurare a monarhiei nu se pune pentru Austria: prima este o problemă de politică externă, a doua o problemă de politică internă, și deci fiecare se găsește pe un plan diferit“.

Ziarul ia act apoi cu o deosebită satisfacție de declarațiile făcute ieri de d-l Daranyi, președintele Consiliului de Miniștri al Ungariei și adaugă:

„Unitatea de vederi între Ungaria și Austria, atât în politica externă cât și în cea internă, are o deosebită importanță pentru că clarifică pozițiile celor două țări în ajunul întrevederii dela Veneția“.

Intr'un comentariu, după toate probabilitățile, oficiosul WELTBLETT din 24 Aprilie afirmă din nou necesitatea pentru Austria de a-și ameliora situația schimburilor, îndată ce s'ar ivi prilejul, fără nicio considerație de ordin ideologic.

Comentând întrevederea dela Veneția, oficiosul WIENER ZEITUNG scrie:

„Întrevederea dela Veneția, caracterizată prin sinceritate și înțelegere, are drept rezultat consolidarea amicitiei dintre cele două țări și a colaborării lor“.

NEUE FREIE PRESSE subliniază că preambulul protocoalelor dela Roma exprimă speranța într'o extensiune la alte State a colaborării dintre cele trei țări. Ziarul adaugă:

„Comunicatul de ieri face să depindă adeziunea Sta-

telor dunărene de condiții speciale pentru fiecare caz în parte“.

NEUES WIENER TAGEBLATT *dă asigurări că necesitatea de a se obține participarea Germaniei la reorganizarea bazinului dunărean, nu este fapt nou și că ea a fost admisă la conferința dela Stresa, care a fost prezidată de ministrul francez Georges Bonnet.*

Presa franceză.

LE TEMPS *din 17 Aprilie subliniază că vizita pe care cancelarul Schuschnigg o va face la Veneția, unde se va întâlni cu d. Mussolini, este obiectul încă de pe acum al unor vaste comentarii.*

Ziarul socotește că această întrevvedere va avea o deosebită importanță pentru noua politică a Europei Centrale.

După ce reamintește că în ultimul discurs al cancelarului Schuschnigg, ținut la întrunirea Frontului patriotic din Burgenland, acesta a spus că atât chestiunea Anschlussului, cât și aceea a revenirii Habsburgilor nu se pun, LE TEMPS afirmă că trebuie să se deducă din aceasta hotărîrea șefului guvernului austriac de a-și menține integral doctrina asupra dreptului Austriei de a-și hotărî singură regimul intern și că pe de altă parte rezultă în același timp că d. Schuschnigg socotește că „existența unei Austrii independente nu depinde câtuși de puțin de forma de Stat a Austriei“.

În concluzie, LE TEMPS scrie: „Această declarație a cancelarului austriac este evident de natură a înlesni într-o oarecare măsură apropiatele convorbiri dela Veneția, întru cât nu se vede altfel cum s'ar fi putut începe cu folos o convorbire între d-nii Mussolini și Schuschnigg asupra problemei Habsburgilor.

„La Roma se susține că atâta vreme cât independența Austriei era amenințată de Germania, restaurarea monarhiei la Viena putea să apară în unele privințe ca singurul mijloc pentru a împiedeca Anschlussul, dar că de când acordul austro-german din 11 Iunie 1936 a dat independenței Austriei garanție Germaniei însăși, Italia socotește că problema restaurării Habsburgilor nu mai este nici actuală și nici folositoare.

„Acest fel de a vedea corespunde poate interesului actual al Italiei, interes care se rezumă în întregime într-o politică stabilită de comun acord cu Berlinul. De aceea presa fascistă sfătuiește Austria „să țină seama și de părerea altora“ și să continue o politică realistă. Bineînțeles la Roma sunt desmințite informațiile care anunță că recentele acorduri italo-iugoslave ar aduce vreo schimbare în politica italiană față de Austria.

„Aceasta însă este o altă problemă, care nu va putea fi discutată cu folos decât atunci când rezultatele convorbirilor dela Veneția ne vor fi lămurit asupra posibilităților ce există realmente în favoarea unei cooperări a blocului italo-austro-ungar cu țările Micii Înțelegeri“.

Ziarele din 17 Aprilie comentează călătoria d-lui Schuschnigg în Italia.

AMI DU PEUPLE scrie: „Relațiile austro-germane sunt supuse, din vina Reichului, unui regim de „duș scotian“, care nu este menit să dea încredere d-lui Schuschnigg. Or, Italia nu mai are mâinile libere față de Berlin. Conversațiunile dela Veneția ne vor arăta în ce măsură mai poate d. Mussolini exercita o acțiune asupra raporturilor germano-austriace“.

LA RÉPUBLIQUE *se întreabă dacă amicitia Italiei pentru Germania va merge până acolo încât să sacrifice*

pe unul din semnatarii protocoalelor dela Roma. D. Mussolini va încerca, de sigur, să liniștească pe cancelarul austriac. Dar va reuși oare?

LE JOURNAL scrie:

„Intrevvederea dela Veneția va oferi Austriei și Italiei prilejul de a examina împreună rezultatele acordului dela 11 Iulie pe de o parte, și posibilitățile de viitor pe care le îngăduie pe de altă parte, recentul acord italo-iugoslav“.

LE TEMPS *din 18 Aprilie scrie în legătură cu vizita cancelarului Austriei la Veneția:*

„Atunci când intimitatea se precizează între Roma și Berlin, o stare de incertitudine apasă pe relațiile austro-germane. Pe de altă parte, faptul că toată politica italo-germană tinde în prezent să se opună unei restaurări a Habsburgilor, preocupă pe acei care revendică pentru Austria dreptul de a se pronunța singură ca Stat suveran în chestia dinastică.

„Acest mod de a vedea corespunde poate interesului actual al guvernului italian, care se rezumă în întregime în politica concertată cu Berlinul. Bineînțeles, presa italiană neagă că recentele acorduri italo-iugoslave ar modifica politica italiană față de Austria. Dar aceasta este o problemă deosebită, care nu va putea fi discutată decât după ce vom cunoaște rezultatele convorbirilor dela Veneția și după ce vom cunoaște posibilitățile care există în favoarea unei cooperări a blocului italo-austro-ungar cu țările Micii Înțelegeri“.

LE JOURNAL *din 20 Aprilie, sub semnătura corespondentului său permanent la Roma, publică un articol privitor la întrevvedereea d-lor Mussolini și Schuschnigg, în care scrie între altele:*

„Nervozitatea mărturisită de acum câteva săptămâni între Viena și Roma pare a fi dispărut. S'a înregistrat de curând în Austria unele sunori după care politica Vienei s'ar vedea nevoită să-și asume o oarecare autonomie și o oarecare „flexibilitate“, de manieră a putea, în mod eventual, să-și schimbe jocul. Se pretinde, într'adevăr, că Italia și Germania s'ar desinteresa, din ce în ce mai mult, de problema reconstrucției Europei Centrale. Dar faptele au demonstrat inexistența acestor aserțiuni și pericolul acestei tendințe. Astfel încât, a doua zi după acordurile dela Belgrad și în ajunul convorbirilor dela Veneția, poporul austriac s'ar găsi unanim pentru a dori menținerea „blocului“ român“.

LA TRIBUNE DES NATIONS *din 22 Aprilie, în aceeași chestiune, se întreabă care ar fi jocul actual între Italia și Austria?*

„D. Mussolini ar lăsa mână liberă Germaniei în regiunea dunăreană, iar Reichul îi întoarce politetea în Mediterana.

„Pe de altă parte, ce face Austria? Politica sa rămâne neschimbată. Ingrijindu-se, în primul rând, de independența sa absolută și pentru a o consolida, ea se apropie, în mod sincer, de Cehoslovacia. Dar Italia, arătând puține simpatii acestei atitudini, se străduiește, disociind Mica Înțelegere, să lovească în Cehoslovacia.

„Deci, interesul vital al Austriei și al Cehoslovaciei este de a rămâne unite contra oricui.

„Pierderea uneia din cele două țări ar atrage aceea a celeilalte.

„Ce va fi oare această a doua întrevvedere dela Veneția? De sigur „repetiția generală“ a întâlnirii Mussolini-Hitler la Berchtesgaden. Va fi ea oare fericită? Axa

Roma-Berlin, destul de izolată, nu se va putea gândi decât la o înțelegere, deci la pacea... europeană, mondială“.

Ziarele franceze din 23 Aprilie continuă să se ocupe de convorbirile dela Veneția.

JOURNAL DES DÉBATS, sub semnătura d-lui Pierre Bernus, comentând viitoarea politică a Romei și a Berlinului față de Austria, scrie, în concluzia editorialului său: „Germania pare a voi să împingă Italia la o politică comună mai activă în bazinul dunărean, pentru a obține, fără a aștepta la infinit, rezultate tangibile. Axa Berlin-Roma, atât de des celebrată de către Mussolini, trebuie să favorizeze dezvoltarea „Mittel Europei“. De aceea, cancelarul Hitler resimte nevoia unei convorbiri directe și intime cu Ducele. Generalul Goering, care merge în Italia, pare însărcinat să prepare întrevvederea care, ar avea loc la 4 Mai la Berchtesgaden.

„Când se vor întâlni Führerul și Ducele, se vor gândi ei oare la conversația lor anterioară dela Veneția, care a precedat imediat masacrele hitleriste din 30 Iunie, în Germania și asasinatul cancelarului Dolfuss cu o lună mai târziu în Austria?“

L'ACTION FRANÇAISE, sub semnătura d-lui J. Le Boucher, scrie:

„Cancelarul Schuschnigg a înțeles pericolul la care este expusă țara sa între o Germanie mereu dornică să realizeze o „Mitteleuropa“ și o Italie, a cărei politică trebuie, în mod fatal să evolueze în ziua când axa Berlin-Roma ar fi realizată.

„Apropierea dintre Viena și Praga a emoționat Germania. Italia se va opune ea oare acestei apropieri? E probabil că da. Ce probează? Mai întâiu, că Austria este îngrijorată pentru viitorul ei și are chiar dreptate.

„Apoi, că acordul italo-german schimbă întreaga politică urmată de Italia până acum în Austria.

„Diplomația italiană va reuși ea oare să convingă pe d. Schuschnigg că nimic nu s'a schimbat?

„Nu e imposibil. Rămâne de demonstrat“.

LE POPULAIRE scrie: „D. Mussolini a luat poziție în contra restaurării Habsburgilor. Dar această chestiune încetează de a constitui un motiv special de desacord cu Mica Înțelegere, deoarece Germania și Italia îi sunt tot atât de ostile.

„Iar cancelarul Schuschnigg a constatat acest lucru când a declarat, în recentul său discurs pronunțat în Burgenland, că ar fi fals să se pună, precum o fac unii legitimiști austriaci, alternativa „sau Habsburgi, sau Anshulussul.

„In convorbirile dela Veneția, d. Mussolini va face tot posibilul pentru a împiedea sau pentru a limita apropierea între Viena și Praga. Această apropiere îngrijorează atât Germania, cât și Italia, iar d. Mussolini apără în fața d-lui Schuschnigg și interesele și planurile hitleriste“.

LE TEMPS, în legătură cu întrevvederea dela Veneția, scrie că d. Schuschnigg ar vrea să fie informat exact ce mai reprezintă astăzi pentru țara și guvernul său sprijinul italian. „Probabil că întrevvederea dela Veneția îl va fixa asupra acestei chestiuni — continuă ziarul. — Nu ne îndoiim că Ducele se va strădui să-l asigure asupra interesului pe care guvernul fascist îl acordă întotdeauna independenței Austriei și asupra faptului că în cinda acordurilor italo-iugoslave, protocolurile dela Roma rămân baza politicii italiene în Europa Centrală“.

L'OEUVRE din 24 Aprilie publică un articol intitulat: „Roma se retrage în fața Berlinului în Europa Centrală și mai ales la Viena“, în care, comentând comunicatul privitor la rezultatul convorbirilor dela Veneția, scrie: „Suntem în măsură să asigurăm că cu ocazia multiplelor convorbiri care s'au desfășurat între d. Antonescu și ministrul Italiei la București, pentru încheierea unui viitor pact, Italia a refuzat, în mod energic, să facă orice pentru Cehoslovacia, în timp ce ea semna și semnează cu Iugoslavia și România acorduri de asistență mutuală și de garanție a granițelor!

„In definitiv pare că conversațiile dela Veneția vor avea și mai mare importanță decât se credea, asupra evoluției imediate a axei Roma-Berlin în Europa Centrală și Balcanică.

„Dacă evoluția Austriei este așa precum se anunță la Viena și la Roma, aceasta înseamnă, în curând și din nou (pentru cât timp?...) o eclipsă totală a politicilor de libertate în acea parte a Europei“.

Presa elvețiană.

JOURNAL DE GENÈVE, în editorialul din 25 Aprilie, ocupându-se de rezultatul convorbirilor dela Veneția, se întreabă:

„Austria se va îndepărta de Italia de teama Germaniei? Se va alipi ea oare unui grup nou, a cărei coloană vertebrală ar fi Cehoslovacia, și care ar fi în strânse legături cu axa Paris-Moscova? Aceasta ar însemna o lovitură directă adusă axei Roma-Berlin.

„In definitiv, rezultatul pentru regiunea dunăreană pare a fi un succes al politicii germano-italiene.

„Influența germano-italiană crește la Est“, conchide ziarul.

Presa iugoslavă.

PRAVDA din 17 Aprilie publică un articol de fond, intitulat „Acțiunea internă și internațională a cancelarului Schuschnigg“, în care subliniază între altele că Austria se silește în momentul de față să-și adapteze politica sa externă la situația creată prin vizita contelui Ciano la Belgrad.

Ziarul trece apoi în revistă relațiile dintre Austria și principalii ei vecini, precum și cu unele mari puteri.

In ce privește pe Cehoslovacia, VREME subliniază că în ultima vreme s'au făcut eforturi pentru a se ajunge la o strânsă colaborare între Viena și Praga.

Referitor la această problemă, ziarul amintește recontele declarații ale d-lui Milan Hodza, președintele de consiliu al Cehoslovaciei, care a subliniat că toate obstacolele care se opun unei colaborări economice cu Austria sunt acum înlăturate.

Trecând la raporturile dintre Austria și Ungaria, VREME scoate în relief faptul că Austria este singura ieșire a Ungariei spre politica internațională, deoarece, prin politica pe care o duce față de vecini, Ungaria este pusă într-o situație din ce în ce mai dependentă de Viena.

Ocupându-se de relațiile austro-germane, ziarul subliniază că, deși mai sunt încă dificultăți, acordul dela 11 Iulie a fost lărgit.

VREME încheie, spunând că Austria manifestă o foarte mare activitate, atât în domeniul politicii interne, cât și în cel al politicii externe. Evenimentele internaționale la care se așteaptă vor contribui și mai mult să intensifice această activitate a guvernului din Viena.

Ziarele din 22 Aprilie publică pe larg toate informațiile relative la întrevederea din Veneția între d-nii Mussolini și Schuschnigg.

PRAVDA publică aceste informații în prima pagină, arătând în titlu că d-l Schuschnigg va expune d-lui Mussolini situația dificilă a Austriei de pe urma realizării acordului italo-iugoslav.

Asupra aceleiași chestiuni, SAMUPRAVA scrie într'un articol de fond că, după întrevederile dela Belgrad, schimbările de vederi dela Veneția vor fi foarte folositoare. Intrevederea este de altfel normală și are un caracter de consultație amicală, neputând fi vorba în niciun caz de vreo schimbare în relațiile italo-austriace. Aceste relații sunt fixate prin protocolurile dela Roma, iar acțiunea de consolidare a Austriei, atât pe terenul politic, cât și pe cel economic, se desfășoară dela semnarea acelor protocoale spre folosul operii de stabilizare a situației în basinul dunărean.

Articolul arată mai departe că ceea ce poate interesa Iugoslavia în întrevederile dela Veneția, este în primul rând discutarea unui plan de colaborare mai întăiu economică și apoi politică, între Austria și Statele Micii Înțelegeri. În această privință, adaugă ziarul, au fost propuse numeroase proiecte și este sigur că sugestiunile făcute de d-l Milan Hodza, cu privilegiul vizitei sale recente la Viena, vor fi folosite.

„Evoluția evenimentelor în această parte a lumii este de așa natură, continuă SAMUPRAVA, încât putem să urmărim cu toată încrederea întrevederea dela Veneția. Toate eforturile noastre de până acum în politica față de vecini, arată că nu dorim numai un regim de rapoarte corecte momentane, ci că suntem inspirați de dorința sinceră de a vedea domnind în lume o pace trainică.

„Am voi să punem capăt unei neînțelegeri care durează de mult și credem că Viena va înțelege în cele din urmă că există un plan pe care Iugoslavia nu l-ar putea admite niciodată. Se pare chiar că d-l Schuschnigg a înțeles acest lucru“.

În această ordine de idei, ziarul amintește discursul recent rostit de cancelarul Schuschnigg la Burgenland, cu care prilej șeful guvernului austriac a recunoscut că restaurarea Habsburgilor nu este în acest moment o chestiune de actualitate pentru Austria.

Presa germană.

LOKAL ANZEIGER din 24 Aprilie interpretează comunicatul dela Veneția, ca o lovitură dată diplomației franceze și cehoslovace, și adaugă:

„Veneția a dovedit că axa Roma-Berlin este în Europa Centrală, singurul factor care merită acest nume și care câștigă din zi în zi tărie pentru consolidarea păcii“.

FRANKFURTER ZEITUNG se arată mai rezervat și scrie: „Comunicatul dela Veneția este conceput în termeni atât de generali, încât nu îngăduie să se deducă nimic asupra conținutului conversațiilor dintre d-nii Schuschnigg și Mussolini. Noi ne mărginim să constatăm că scopurile și drumurile rămân aceleași“.

Presa polonă.

KURJER PORANNY din 22 Aprilie se ocupă de întâlnirea dintre d-nii Mussolini și Schuschnigg, arătând că ea este în legătură cu chestiunile de politică externă și mai ales cu problema restaurării Habsburgilor. Apoi adaugă: „În această privință, discursul pronunțat de Schuschnigg la Eisenstadt, este foarte semnificativ. Cancelarul Austriei a repetat declarațiunea sa făcută la Viena, în ziua de 14 Februarie, când a accentuat că principiile formulate de d-sa nu pot fi modificate câtuși de puțin, astfel încât chestiunea regimului din Austria este de ordin pur intern, neputându-se amesteca nimeni la rezolvirea ei. Este o chestiune fundamentală, strâns legată de suveranitatea Statului. Austria nu poate face nicio concesie în această privință. În același timp, cancelarul a arătat că este greșit raționamentul că nu există altă ieșire decât „Anschluss“-ul sau revenirea la vechea formă de guvernământ, adică la monarhie“.

Presa maghiară.

MAGYARSÁG din 23 Aprilie, în editorial, publică articolul lui Iosif Ajtay, specialist al problemelor dunărene, care în introducere se ocupă de disensiunile dintre cancelarul Schuschnigg și d. Mussolini, pe tema restaurațiunii. Autorul crede că diferendele se vor elimina și se vor pune bazele unor colaborări dunărene, deoarece până acum Statele Micii Înțelegeri au vorbit în tonul învingătorilor și n'au fost dispuse să creeze o platformă de împăcuire cu Austria și Ungaria, care alcătuiesc inima Bazinului Dunării și fără respectarea pretențiilor lor nu se poate rezolvi nicio problemă dunăreană.

DECLARAȚIA FRANCO-BRITANICĂ

Presa franceză.

Ziarele franceze din 26 Aprilie comentează declarația franco-britanică, precum și călătoria d-lui Eden la Bruxelles.

LE POPULAIRE scrie: „Prin tratatul dela Locarno, Franța și Anglia garantau mai mult Belgia decât putea Belgia să le garanteze. Problema securității franceze nu este necesarmente modificată de noul statut al Belgiei, aceasta fiind ferm hotărâtă a apăra cu toate puterile frontierele sale împotriva oricărei agresiuni.

„Ceea ce ar putea fi compromis, este spiritul și organizarea Societății Națiunilor, dacă Belgia ar ceda forțelor centrifugale care ar putea să dea Europa pe mâinile fascismului“.

EXCELSIOR scrie: „D-nii Eden și Van Zeeland vor trebui să evoce perspectivele unei negocieri diplomatice în vederea reînvierii proiectului unei „conferințe în cinci“ din Iulie 1936. În toate privințele, conversațiile din Bruxelles vor putea avea o înrăurire fericită asupra evoluției diplomatice a Europei“.

LE JOURNAL scrie: „D-nii Eden, Van Zeeland și Spaak vor avea conversații asupra detaliilor unui nou statut internațional al Belgiei. Pare evident că în ciuda efortărilor făcute de Belgia, spre a întări mijloacele ei de apărare, ea ar fi repede răsturnată în cazul unei noi invazii dinspre răsărit. De aceea este nevoie ca garanția dată de Franța și Anglia să poată, la trebuință, să fie pusă în aplicare într'un timp cât mai scurt, ceea ce face necesară o concertare prealabilă“.

LE TEMPS scrie:

„Declarația franco-britanică remisă Sâmbătă la Bruxelles, cu garanțiile ce le comportă pentru Belgia, deslegată de obligațiile internaționale ce decurgeau din tratatul dela Locarno și hotărâtă să-și apere cu toate puterile teritoriul național contra unui eventual agresor, menține intactă amicitia franco-belgiană și amicitia anglo-belgiană. Continuă și de azi înainte relațiile pline de încredere între Bruxelles, Paris și Londra, relații stabilite printr'o tradiție și întărite prin încercările comune din timpul războiului mondial.

„Acesta este punctul principal în relațiile între State, și germanii își dau bine seama de acest lucru, cu toate că unele comentarii ale presei Reichului caută să denatureze sensul formulărilor folosite și chiar spiritul în care guvernul din Bruxelles a luat act de declarația franco-britanică.

„Este deosebit de semnificativ faptul că presa național-socialistă se arată mai cu seamă preocupată de faptul că Belgia menține în întregime obligațiile sale ca membră a Societății Națiunilor.

„În cercurile politice franceze se crede că Germania caută să folosească această atitudine a guvernului belgian drept pretext pentru a crea dificultăți în legătură cu garanția asemănătoare pe care ea urmează să o dea Belgiei, ca urmare a promisiunii, de altfel destul de vagi, pe care cancelarul Hitler a făcut-o în mai multe rânduri.

„Garanția solidară dată de Franța și Anglia guvernului din Bruxelles, lipsită de vechile obligații, poate servi de punct de plecare unei reglementări definitive a situației din occidentul Europei. Este cu totul fals că guvernul francez și cel britanic nu se interesează de loc de o asemenea reglementare, după cum insinuează presa de peste Rin. Dacă negocierile în vederea încheierii unui nou pact locarnian, repudiat fără motiv valabil de Germania, nu au dus încă la niciun rezultat, vina este numai a guvernului din Berlin, care, cu toate avansurile ce i-au fost făcute de Anglia de comun acord cu Franța, s'a ferit întotdeauna de o discuție cât mai completă a problemei securității occidentale.

„Intrevederile d-lui Eden la Bruxelles, vor permite poate să se descopere perspective mai bune în această privință, mai cu seamă dacă Germania a adoptat cu adevărat atitudinea cea nouă, ce se găsește indicată în declarațiile făcute de curând de cancelarul Hitler fruntașului laburist Lansbury“.

Presa germană.

Vorbind despre declarația franco-engleză, prin care Belgia este deslegată de obligațiile sale, luate în baza tratatului dela Locarno, DEUTSCHE DIPLOMATISCH-KORRESPONDENZ, din 26 Aprilie, scrie:

„Această declarație creează în Europa Occidentală o situație nouă, care atinge în mod vital și Germania. Punctul său principal pare a fi deslegarea Belgiei de obligațiile tratatului dela Locarno, ceea ce privește de asemenea negreșit și legăturile dintre statele-majoare ale armatelor celor trei țări. Este natural ca Belgia, spre a-și putea îndeplini funcțiunile sale de factor de pace prin intangibilitatea sa, să fie în stare de a se apăra efectiv în toate părțile.

„Principalul motiv al politicii de independență inaugurată în Octombrie 1936, prin discursul Regelui Leopold, este dorința Belgiei de a nu fi amestecată în conflicte, care nu ating interesele sale vitale. Această problemă a devenit actuală după încheierea pactului franco-sovietic, pe care Anglia l-a declarat compatibil cu tratatul dela Locarno, dar care în realitate atinge bazele sistemului de securitate creat la Locarno, punând astfel Belgia, în calitatea sa de putere locarniană, în fața unei situații ciudate și primejdioase.

„Pe de altă parte nu trebuie să se uite că Germania, în temeiul propunerii făcute în primăvară de însuși cancelarul Hitler, este cea dintâi țară care, fără rezerve, a anticipat dorințele Belgiei. Ceea ce Belgia a obținut acum, nu fără unele greutăți și nici fără unele concesii, din partea Franței și Marii Britanii, constituie un progres important în sensul realizării dorințelor Belgiei.

„Trebuie totuși ca Belgia să simtă că obligațiile care rezultă pentru ea din statutul Societății Națiunilor și în special cele cuprinse în articolul 16 al Pactului, care prevăd măsuri economice împotriva agresorului, precum și autorizația dată în anume cazuri de trecere armată a teritoriului belgian, constituie un factor de nesiguranță pentru securitatea ei, cu atât mai mult cu cât până acum nu există o interpretare recunoscută unanim a acestui plin de greutăți articol 16. Guvernul belgian, ca și guvernul olandez, interpretează acest articol, spunând că niciun membru al Societății Națiunilor nu poate fi silit să îndeplinească suszisele obligații. Există însă o interpretare franceză diametral opusă acesteia, interpretare care acordă acestui articol un caracter obligatoriu.

„Declarația franco-britanică păstrează tăcere asupra acestei chestiuni. Nu se știe dacă problema a fost discutată, nici dacă ea va fi examinată și nici dacă se dorește o elucidare a ei în mod obiectiv“.

Publicația oficială germană își încheie articolul, spunând că în măsura în care este vorba de o politică constructivă de pace și de adevărat progres european, nu se poate decât să se arate satisfacție pentru ceea ce Belgia a dobândit acum, însă nu trebuie să se confunde acest re-

zultat parțial cu o atingere definitivă și integrală a scopului propus.

Presă belgiană.

In legătură cu declarația franco-britanică, referitoare la deslegarea Belgiei de obligațiile sale locale, ziarul L'INDÉPENDANCE BELGE din 27 Aprilie scrie:

„Nimeni, dar absolut nimeni, nu a susținut niciodată că politica de neutralitate efectivă asupra căreia sunt de

acord toți belgienii, ar putea să ne determine a rupe legăturile noastre cu Geneva. Nimeni, și cu atât mai puțin d-l Van Zeeland, nu a afirmat acest lucru.

„Belgia ar săvârși o mare greșeală părăsind Societatea Națiunilor“.

Ziarul subliniază satisfacția Germaniei de a vedea Belgia urmând o politică de independență, însă declară ferm că această țară nu se gândește câtuși de puțin să părăsească Societatea Națiunilor, astfel cum ar dori Reichul.

PROBLEME EUROPENE

POLITICA FRANȚEI ÎN EUROPA

LE TEMPS din 20 Aprilie analizând sub titlul „Politica externă a Franței“, pasajele importante ale discursului rostit la Carcassonne de d-l Yvon Delbos, publică următoarele:

„Ministrul Afacerilor Străine vede trei obstacole la opera de pace: formarea blocurilor potrivnice, întrecerea în armamente și autoritatea economică. Se știe că toate eforturile celor trei mari democrații, Statele-Unite, Marea-Britanie și Franța, tind în prezent să alunge aceste obstacole.

Obiectivele Franței în această acțiune de ansamblu, sunt clare: a menține acordurile în vigoare, a face amicițiile noastre mai strânse și mai vaste, a salvagarda pacea, contribuind hotărât la organizarea ei într'un spirit de destindere generală.

„Ne aflăm în fața unei doctrine sănătoase, demnă de o mare democrație și care cere guvernelor care o practică multă claritate de vedere, mult curaj și hotărâre“.

ACȚIUNEA ITALIEI ÎN BALCANI ȘI PE DUNĂRE

LA RÉPUBLIQUE din 18 Aprilie, sub titlul „O vastă acțiune diplomatică a Italiei pe Dunăre și în Balcani“, publică o relație a corespondentului său la Roma, din care extragem:

„De când a intervenit acordul italo-iugoslav, președintele consiliului țure a fost primit la Belgrad și această călătorie a fost privită la Roma cu un interes deosebit. Este neîndoelnic că de când a avut loc întâlnirea Ciano-Rustu Aras, se lucrează în vederea unei apropieri italo-turce cât mai strânse. Iugoslavia va juca în această privință un rol intermediar foarte util.

„In fine, atât la Roma cât și la București se vorbește de o viitoare apropiere italo-română, care va completa sistemul de amiciție spre care se tinde“.

POLITICA EXTERNĂ A UNGARIEI

LA RÉPUBLIQUE din 5 Aprilie scrie despre directivele actuale ale politicii ungare:

„Ungaria nu se resemnează de a vedea trei milioane și jumătate din fiii ei trecuți din faptul tratatelor, sub dominația statelor succesoriale.

„Toată politica ungară este dominată de ideea redobândirii acestor compatrioți și în cazurile când această recuperare se dovedește imposibilă, de ideea protecțiunii drepturilor lor minoritare. Acesta este eternul leit motiv al diplomației de la Budapesta.

„Multă vreme, guvernauții maghiari, au crezut că se pot sprijini pe Germania, dar astăzi se tem de Germania. S'au încrezut apoi în Italia, dar Italia pare astăzi a se desinteresa de Ungaria. Conducătorii unguri au fost deci conduși să revie la ideea unei asocieri dunărene, Ceea ce este interesant, este că în același moment statele Micii Înțelegeri, îngrijorate de ambițiile germanice, schițează o mișcare paralelă.

„Putem deci întrevădea momentul în care aceste țări vor reglementa prin compromisuri și transacțiuni, litigiile care le despart, în vederea înfăptuirii acelei înțelegeri dunărene, singura în măsură de a stăvilii expansiunea germanică și de a asigura echilibrul Europei“.

CHESTIUNEA RESTURĂRII MONARHICE ÎN AUSTRIA

DAILY MAIL din 24 Aprilie publică un interviu acordat lui Ward Price, corespondentul acestui ziar, de către cancelarul Schuschnigg.

Cancelarul declară în acest interviu că Austria nu va chema acum pe Habsburgi. Ea nu va renunța totuși la dreptul unei restaurări.

„Nu vom chema pe Habsburgi, pentru că politica noastră națională vrea să evite orice aventură. În condițiile prezente este cu neputință să se prevadă consecințele

unui asemenea act, atât în domeniul politicii interne, cât și în acela al politicii internaționale.

„Pe de altă parte noi nu vom renunța la dreptul de a restaura monarhia, pentrucă renunțarea ar implica o prejudiciere a drepturilor noastre suverane. În realitate nimeni nu ne-a invitat să renunțăm la acest drept“.

ORGANIZAREA BAZINULUI DUNĂRII

LA PAROLE BULGARE din 14 Aprilie publică, sub semnătura d-lui G. Lazarof, ministru plenipotențiar, delegat al Bulgariei la conferința internațională a Dunării, un lung articol documentat, intitulat: „Europa Dunăreană în pragul unei ere noi“, din care extragem:

„Chestiunea organizării Europei dunărene a fost obiectul unui studiu adâncit la ultima conferință interparlamentară, care a avut loc în marșia trecută la Roma și la care au participat reprezentanți ai tuturor parlamentelor din lume.

„Marii economiști preconizează de pe acum, alocarea unui mare credit internațional țărilor dunărene, care ar contribui la sporirea producției lor și la valorificarea căilor lor de comunicație, atât de indispensabile transportului de cereale. Se mai prevede că acest împrumut va fi garantat în mod colectiv de toate țările dunărene și că folosința lui va fi supusă unui control internațional. Două blocuri de State organizate din punct de vedere politic și economie formează astăzi Europa dunăreană. Este vorba de Statele Micii Înțelegeri (Cehoslovacia, Iugoslavia, România) și de Statele protocolului dela Roma (Austria și Ungaria).

„In afară de aceste cinci State, Bulgaria face parte integrală și indivizibilă din Europa dunăreană. Impor-

tanța Bulgariei pentru succesul organizării regiunii dunărene, din punct de vedere economic, a fost definită de d-l Hodza, președintele consiliului cehoslovac în discursul rostit la 12 Martie față de reprezentanții presei.

În relațiile ei cu Statele dunărene, Bulgaria face o discriminare între politică și economie. Ea întreține raporturi economice freevente cu Statele celor două grupări dunărene. Ea poate deci fi legătura naturală între ele.

„Dar evenimentul cel mai important din ultimele zile, a fost incontestabil acordul încheiat între Italia și Iugoslavia. Acest acord va grăbi organizarea Europei dunărene. Praga și Viena vor contribui în îndeplinirea acestui scop. Europa dunăreană se deșteaptă. O eră nouă începe pentru dânsa“.

RELAȚIILE BULGARO-IUGOSLAVE

LA PAROLE BULGARE din 15 Aprilie publică, prin corespondentul său la Belgrad, un articol intitulat: *Relațiile bulgaro-iugoslave și Mica Înțelegere, în care scrie:*

„Intrevederea între contele Ciano și dr. Stoiadinoviei, a stârnit o mare nervozitate printre oamenii de Stat ai Micii Înțelegeri, mai ales prin faptul că această vizită aproape neașteptată preceda întrunirea la Belgrad a Consiliului Micii Înțelegeri și vizita oficială a președintelui republicii cehoslovace, dr. Beneș.

„Primirea însă rezervată acestuia și manifestarea extrem de călduroasă a poporului iugoslav, cu prilejul acestei vizite, a demonstrat că îngrijorările ivite, cu privire la abaterea Iugoslaviei dela politica ei tradițională față de Franța și de aliații ei, nu corespund realității“.